

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

หนังสือ

จิตติ ตังศภัทย์, หลักวิชาชีพนักกฎหมาย, พิมพ์ครั้งที่ 5, กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัย
ธรรมศาสตร์, 2529.

มานิช จารมาศ, คำอธิบายประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งภาค 1 และ 2
ว่าด้วย บททั่วไปและวิธีพิจารณาในศาลชั้นต้น เล่ม 1, กรุงเทพฯ: โรง
พิมพ์บรรณคม, 2519.

พระนิติการณประสม, คำอธิบายประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง, กรุงเทพฯ:
แสงทองการพิมพ์, 2515.

พิพัฒน์ จักรางกูร, คำอธิบายประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง, กรุงเทพฯ:
กรุงสยามการพิมพ์, 2524.

วิชา มหาคุณ, การใช้เหตุผลทางกฎหมาย, กรุงเทพฯ: ศิริพรการพิมพ์, 2522.

วิษณุ เครืองาม, กฎหมายแองโกล-อเมริกัน, คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหา
วิทยาลัย, 2530.

สมชัย ทรัพย์วณิช, คำอธิบายประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา, กรุงเทพฯ:
กรุงสยามการพิมพ์, 2527.

แสวง บุญเฉลิมวิภาส, รวมคำบรรยาย หลักวิชาชีพนักกฎหมาย, กรุงเทพฯ:
สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2531.

สุจริต ถาวรสุข, ทนายความพิศดาร ว่าด้วยความสำคัญของทนายความ,
กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ไทยสัมพันธ์, 2513.

สุรชัย สุวรรณปรีชา, วิชาว่าความ, กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำ
แหง, 2531.

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา, กฎหมายปกครอง: บันทึกของสำนักงานคณะกรรมการ
การกฤษฎีกา เรื่องแนวทางการพัฒนาคณะกรรมการกฤษฎีกาและการ

พัฒนาระบบกระบวนการยุติธรรมทางปกครองของไทย, กรุงเทพฯ:
มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2529.

อมร จันทรสมบูรณ์, กฎหมายปกครอง, คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำ
แหง, 2525.

อุทัย ศุภินิตย์, คู่มือการเป็นทนายความ, กรุงเทพฯ: ทวีกิจการพิมพ์, 2524.

บทความ

กนก อินทร์พรชัย, "ข้อความคิดบางประการเกี่ยวกับวิชาชีพด้านว่าความใน
อังกฤษ", ตุลพาห ปีที่ 31 เล่มที่ 5 (กันยายน-ตุลาคม 2527):
หน้า 15-47.

กรองเกียรติ คมสัน, "กฎหมายที่น่าสนใจ : พระราชบัญญัติทนายความ พ.ศ.
2528", ตุลพาห ปีที่ 32 เล่ม 6 (พฤศจิกายน-ธันวาคม 2528):
หน้า 91-101.

กุลพล พลวัน, "บรรณาธิการแถลง", วารสารอัยการ ปีที่ 7 ฉบับที่ 84 (ธันวาคม
2527): หน้า 3-7.

จารุมุกด์ เรื่องสุวรรณ, "มรรยาททนายความ", ทนายความ ปีที่ 22 ฉบับที่ 11
(20 ธันวาคม 2525): หน้า 34-41.

ชวลิต โสภณวัต, "กฎหมายลักษณะพยานของไทยเป็นกฎหมายในระบบกล่าวหา
จริงหรือ", ตุลพาห ปีที่ 28 เล่มที่ 6 (พฤศจิกายน-ธันวาคม 2524)

ชาญ แก้วชูใส, "มรรยาททนายความ", ทนายความ ปีที่ 22 ฉบับที่ 9 (20
ตุลาคม - 20 พฤศจิกายน 2525): หน้า 25-34.

ชาญชัย แสวงศักดิ์, "ข้อพิจารณาบางประการเกี่ยวกับนิติกรรมทางปกครองและ
สัญญาทางปกครองตามแนวความคิดของฝรั่งเศส", วารสารกฎหมาย
ปกครอง 9 (เมษายน 2533).

ชำนานู พิเศษฐพันธ์, "ทนายความอังกฤษ", อัยการนิเทศ เล่มที่ 42 ฉบับที่ 3
(2523): หน้า 55.

- ทวี กสิยพงศ์, "ความไว้วางใจของประชาชนที่มีต่อทนายความ", วันพี 26
(สำนักอบรมศึกษากฎหมายฯ), กรุงเทพฯ: มิตรนราการพิมพ์,
2514.
- บวรศักดิ์ อุวรรณโณ, "วิธีพิจารณาคดีปกครองฝรั่งเศส", วารสารกฎหมายปก
ครอง เล่ม 7 (ธันวาคม 2531) ตอน 3.
- บุญชู เย็นสบาย, "สถาบันควบคุมการประกอบวิชาชีพทนายความเปรียบเทียบ",
อัยการนิเทศ เล่มที่ 42 ฉบับที่ 4 (2523): หน้า 57-87.
- ปณิธาน วิชารพีชากล, "ทนายความในญี่ปุ่นและอเมริกา", ตะวัน (พ 5
กรกฎาคม 2527)
- พูนศักดิ์ ไวสารวจ, "นิติกรรมฝ่ายเดียวทางปกครองในกฎหมายฝรั่งเศส",
วารสารกฎหมายปกครอง 4 (สิงหาคม 2528).
- สม อินทร์พยุง, ผู้แปล, "จรรยาบรรณบางข้อของทนายความอเมริกัน",
ทนายความ ปีที่ 21 ฉบับที่ 1 (2524): หน้า 72-78.
- สมคิด เลิศไพฑูรย์, "นิติกรรมทางตุลาการ" วารสารกฎหมายปกครอง 9
(เมษายน 2533).
- โสภณ รัตนากร, "การพัฒนาวิชาชีพทนายความด้านวิชาการ", ทนายความ
ปีที่ 2 ฉบับที่ 8 (20 กันยายน-20 ตุลาคม 2525): หน้า
63-69.
- สุกักร์ ยืนยง, "ร่างพระราชบัญญัติ สภาทนายความและบทบาทของ เนติบัณฑิตย
สภา", วันทนายความ (20 กุมภาพันธ์ 2524): หน้า 46-49.
- สัญญา สัจจวานิช, "อิสระของตุลาการ" บทบัณฑิตย 29 (ตุลาคม-ธันวาคม 2515).
- อนุชาติ คงมาลัย, "คดีมรรยาททนายความ", วารสารอัยการ ปีที่ 6 ฉบับที่
67 (กรกฎาคม 2526): หน้า 29-45.
- อุดม รัฐอมฤต, "สภาวิชาชีพ" วารสารนิติศาสตร์ ปีที่ 19 ฉบับที่ 2
(มิถุนายน 2532).

อุส่าห์ โกมลปาณิก, "ทนายความในประเทศฝรั่งเศส" วารสารข้าราชการ
ปีที่ 6 ฉบับที่ 10 ตุลาคม 2524.

กฎหมายและข้อบังคับ

พระราชบัญญัติ เนติบัณฑิตยสภา พ.ศ. 2507

พระราชบัญญัติทนายความ พ.ศ. 2457

พระราชบัญญัติทนายความ พ.ศ. 2477

พระราชบัญญัติทนายความ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2481

พระราชบัญญัติทนายความ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2483

พระราชบัญญัติทนายความ พ.ศ. 2508

พระราชบัญญัติทนายความ พ.ศ. 2528

ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง พ.ศ. 2477

ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา พ.ศ. 2477

วิทยานิพนธ์

เกรียงไกร เจริญธนาวัฒน์, "องค์กรและวิธีการคุ้มครองประชาชนและควบคุม
ฝ่ายปกครองภายในฝ่ายปกครองในประเทศไทย" วิทยานิพนธ์ปริญญา
มหาบัณฑิต ภาควิชานิติศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
2531.

ธีรเดช ยิวชิต, "การควบคุมฝ่ายปกครองโดยศาลเฉพาะกิจ ตามพระราชบัญญัติใน
ประเทศอังกฤษ" วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัย
ธรรมศาสตร์, 2524.

ธำรงค์ศักดิ์ หงษ์ขุนทด, "บทบาทของฝ่ายตุลาการในประเทศไทย" วิทยานิพนธ์
ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชานิติศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหา
วิทยาลัย, 2527.

ณัฐ รัฐอมฤต, "แพทยสภา: ศึกษาในแง่กฎหมายเกี่ยวกับการจัดองค์กรและการ

- ควบคุมการประกอบวิชาชีพเวชกรรม" วิทยานิพนธ์ปริญญาโทแพทยศาสตรบัณฑิต ภาควิชา
 วิทยาศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2534.
- นภาศักดิ์ เล้าภากรณ์, "การกระทำผิดทางวินัยของข้าราชการครู : ศึกษาเฉพาะ
 กรณีการประพฤติผิดทางเพศ" วิทยานิพนธ์ปริญญาโทแพทยศาสตรบัณฑิต ภาควิชา
 วิทยาศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2533.
- ประนุญ สุวรรณภักดี, "การสอบสวนเพื่อพิจารณาโทษทางวินัยของข้าราชการพล
 เรือ่นสามัญ" วิทยานิพนธ์ปริญญาโทแพทยศาสตรบัณฑิต คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัย
 ธรรมศาสตร์, 2529.
- ศิณีนาถ เกียรติกังวาลไกล, "ความรับผิดชอบละเมิดของผู้ประกอบวิชาชีพ"
 วิทยานิพนธ์ปริญญาโทแพทยศาสตรบัณฑิต ภาควิชาวิทยาศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาล
 งกรณ์มหาวิทยาลัย, 2532.
- ศรีนิตา เกิดผล, "ปัญหากฎหมายเกี่ยวกับการอุทธรณ์และร้องทุกข์ของข้าราชการ
 พลเรือน", วิทยานิพนธ์ปริญญาโทแพทยศาสตรบัณฑิต ภาควิชาวิทยาศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2523.
- สุรินทร์ มุสิกเจริญ, "ความรู้สึกมั่นคงในการประกอบวิชาชีพทนายความ" วิทยา
 นิพนธ์ สาขาอาชญาวิทยาและงานยุติธรรม บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
 มหิดล, 2530.
- สิริพันธ์ พลรบ, "คณะกรรมการในทางปกครองตามพระราชบัญญัติในประเทศไทย"
 วิทยานิพนธ์ปริญญาโทแพทยศาสตรบัณฑิต ภาควิชาวิทยาศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาล
 งกรณ์มหาวิทยาลัย, 2532.

เอกสารอื่นๆ

- คณะกรรมการมรรยาททนายความ, "เรื่องการสอบสวนคดีมรรยาททนายความ"
 เอกสารประกอบการสัมมนา, กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์เจริญผล, 2533.
 คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, "จริยธรรมนักกฎหมาย" โดยการสนับสนุน
 ของมูลนิธิเอเซีย, กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2528.

บรรศักดิ์ อูวรรณโณ, "ภาครวมความรับผิดชอบในวิชาชีพของ สถาปนิกและวิศวกรใน
กฎหมายฝรั่งเศสและไทย" เอกสารในการสัมมนาเรื่อง สถาปนิก-วิศวกร
และความรับผิดชอบทางกฎหมาย, คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
2528 (อัดสำเนา)

สมาคมทนายความ, "ที่ระลึกพระราชบัญญัติทนายความ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2514",
กรุงเทพฯ: มิตรนราการพิมพ์, 2514.

วิชรียา โตสงวน และพนม เอี่ยมประยูร, "กฎหมายกับเศรษฐกิจ: การควบคุม
วิชาชีพในกรณีศึกษาอาชีพทนายความ" บทความที่เสนอในการสัมมนาทาง
วิชาการ 2533 เรื่องกฎหมาย: เสริมหรือถ่วงการพัฒนาเศรษฐกิจไทย
จัดโดย คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2533.

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 646-647/2510.

ภาษาต่างประเทศ

ภาษาอังกฤษ

American Bar Foundation, The Legal Profession in The United
States : USA Second Edition, 1970.

Brown L.N. and Garner J.F., French Administrative Law,
London : Butterworths, 1973.

Charles W. Wolfram, Modern Legal Ethics, Hornbook Series
Student Edition WestPublishing Co., St.Paul,
Minn, 1986.

Clive R. Newton, General Principles of Law, London Sweet &
Maxwell, 1972.

David Mellinkoff, Lawyers and The System of Justice,
American casebook series, St.Paul, Minn. West
Publishing Co., 1976.

- David E. Schrader, Ethics and The Practice of Law, Prentice Hall, Englewood Cliffs, New Jersey, 1988.
- Erwin N. Griswold, Law and Lawyers in The United States, The Common Law Under Stress, 1964.
- Garner J.F., Administrative Law, fifth ed. London : Butterworths, 1979.
- Halsbury's laws of England , fourth edition, cumulative supplement 1988 part 2 vols 9-52 ,butterworths: London, 1988.
- Halsbury's statutes of England, third edition volume 44., continuation volume 1974, London:butterworths, 1975.
- L.Ray Patterson and Elliott E. Cheatham, The Profession of Law, Mineola, New York.,The Foundation press, Inc 1971.
- Maynard E. Pirsig and Kenneth F. Kirwin, Professional Responsibility cases and materials, fourth edition, American casebook series, West publishing Co., St.Paul,Minn.1984.
- Mortimer D. Schwartz and Richard C. Wydick, Problems in Legal Ethics, second edition, American casebook series, west publishing co.,st.paul minn,1988.
- Philip S. James, Introduction to English Law, twelfth ed. London: Butterworths, 1989.
- P.F. Smith and S.H. Bailey, The Modern English legal System, London: Sweet & Maxwell.1989.

- R.J. Walker and M.G. Walker, The English legal System,
third ed. London: Butterworths, 1972.
- Rene' David, Translated by Michael Kindred, French Law,
Louisiana State University press baton rouge, 1954.
- Samuel D. Thurman, Ellis L. Phillips, JR. and Elliott E.
Cheatham, cases and materials on the legal
Profession, successor volume to
Schwartz, French Administrative Law and The Common law
world, New York University Press, 1954.
- Sir William Bouton, A Guide to conduct and etiquette at
the bar of England and Wales, London : butterworths,
1975.
- Stephen Gillers and Norman Dorsen, Regulation of
Lawyers: Problems of Law and ethics, second edition,
Little, Brown and company, printed in United States
of America ,1989.
- The Council of the Law Society, A Guide to the Professional
conduct of Solicitors, The Law Society, 1974.
- The Senate of the Inns of court and the bar,Code of conduct
for the bar of England and Wales, London, 1980.
- Thomas D. Morgan and Ronald D. Rotunda, Professional respon
sibility, minn, New York.,1987.

ภาษาฝรั่งเศส

- Henry SoLus et Roger PERROT, Droit Judiciaire Prive ,
Tome I, Sirey,Paris, 1961.
- Yves AVRIL, La responsabilité de l' avocat, Dalloz,Paris.,
1981.

ภาคผนวก ก

พระราชบัญญัติความ

พ.ศ. ๒๕๒๘

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๐ กันยายน พ.ศ. ๒๕๒๘
เป็นปีที่ ๔๐ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยความ และให้มีกฎหมายว่าด้วยการช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมาย

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้ โดยคำแนะนำและยินยอมของรัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติความ พ.ศ. ๒๕๒๘”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดเก้าสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกพระราชบัญญัติความ พ.ศ. ๒๕๐๘ และพระราชบัญญัติความ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๑๔

บรรดาบทกฎหมาย กฎ และข้อบังคับอื่นในส่วนที่มีบัญญัติไว้แล้วในพระราชบัญญัตินี้ หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับบทแห่งพระราชบัญญัตินี้ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้แทน

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“ทนายความ” หมายความว่า ผู้ที่สภานายความได้รับจดทะเบียนและออกใบอนุญาตให้เป็นทนายความ

“สภานายกพิเศษ” หมายความว่า สภานายกพิเศษแห่งสภานายความ

“นายก” หมายความว่า นายกสภานายความ

“กรรมการ” หมายความว่า กรรมการสภานายความ

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการสภานายความ

“สมาชิก” หมายความว่า สมาชิกสภานายความ

“ข้อบังคับ” หมายความว่า ข้อบังคับสภานายความ

“ใบอนุญาต” หมายความว่า ใบอนุญาตให้เป็นทนายความ

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมไม่เกินอัตราท้ายพระราชบัญญัตินี้ และกำหนดกิจการอื่นเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

หมวด ๑

สภานายความ

มาตรา ๖ ให้มีสภาขึ้นสภาหนึ่งเรียกว่า “สภานายความ” ประกอบด้วย คณะกรรมการสภานายความและสมาชิกสภานายความ มีวัตถุประสงค์และอำนาจหน้าที่ตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้

ให้สภานายความเป็นนิติบุคคล

มาตรา ๗ สภานายความมีวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

(๑) ส่งเสริมการศึกษาและการประกอบวิชาชีพทนายความ

(๒) ควบคุมมรรยาทของทนายความ

(๓) ส่งเสริมความสามัคคีและผดุงเกียรติของสมาชิกสภานายความ

(๔) ส่งเสริมและจัดสวัสดิการให้แก่สมาชิกสภานายความ

(๕) ส่งเสริม ช่วยเหลือ แนะนำ เผยแพร่ และให้การศึกษาแก่ประชาชน

ในเรื่องที่เกี่ยวกับกฎหมาย

มาตรา ๘ สภานายความมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

- (๑) จัดทะเบียนและออกใบอนุญาตตามพระราชบัญญัตินี้
- (๒) ดำเนินการให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของสภานายความและตามอำนาจหน้าที่ ซึ่งกำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๙ สภานายความอาจมีรายได้ดังต่อไปนี้

- (๑) ค่าจดทะเบียน ค่าบำรุงและค่าธรรมเนียมตามพระราชบัญญัตินี้
- (๒) เงินอุดหนุนจากงบประมาณแผ่นดิน
- (๓) รายได้จากทรัพย์สินหรือกิจการอื่น
- (๔) ทรัพย์สินที่มีผู้บริจาคให้เพื่อดำเนินการตามวัตถุประสงค์

มาตรา ๑๐ ให้รัฐมนตรีดำรงตำแหน่งสภานายกพิเศษแห่งสภานายความ และมีอำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้

หมวด ๒

สมาชิกสภานายความ

มาตรา ๑๑ สมาชิกสภานายความได้แก่ ทนายความตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๑๒ สิทธิและหน้าที่ของสมาชิกสภานายความ มีดังนี้

- (๑) แสดงความเห็นเป็นหนังสือเกี่ยวกับการปฏิบัติตามวัตถุประสงค์หรืออำนาจหน้าที่ของสภานายความ โดยส่งไปยังคณะกรรมการสภานายความและในกรณีที่สมาชิกร่วมกันตั้งแต่ห้าสิบคนขึ้นไป เสนอให้คณะกรรมการสภานายความพิจารณาเรื่องใดที่เกี่ยวกับการปฏิบัติตามวัตถุประสงค์หรืออำนาจหน้าที่ของสภานายความ คณะกรรมการสภานายความต้องพิจารณาและแจ้งผลการพิจารณาให้ผู้เสนอทราบโดยมิชักช้า

(๒) ชักถามเกี่ยวกับการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการหรือเกี่ยวกับการบริหารงานทั่วไปของสภานายความ ในการประชุมใหญ่ของสภานายความ

(๓) เลือกหรือรับเลือกตั้งเป็นนายกหรือกรรมการสภานายความ

(๔) ผดุงไว้ซึ่งเกียรติศักดิ์แห่งวิชาชีพและปฏิบัติตนตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๒๗ ให้คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) บริหารกิจการของสภานายความตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดใน
มาตรา ๗

(๒) แต่งตั้งคณะอนุกรรมการ เพื่อทำกิจการหรือพิจารณาเรื่องต่าง ๆ อันอยู่ในขอบเขตแห่งวัตถุประสงค์ของสภานายความ เว้นแต่กิจการซึ่งมีลักษณะหรือสภาพที่ไม่อาจมอบหมายให้กระทำการแทนกันได้

(๓) ออกข้อบังคับสภานายความเกี่ยวกับเรื่องต่าง ๆ ตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้ และข้อบังคับว่าด้วย

(ก) การเป็นสมาชิกและการขาดจากสมาชิกของสภานายความ

(ข) การเรียกเก็บและชำระค่าบำรุงและค่าธรรมเนียมต่าง ๆ

(ค) การแจ้งย้ายสำนักงานของทนายความ

(ง) การประชุมคณะกรรมการและคณะอนุกรรมการ

(จ) เรื่องอื่น ๆ อันอยู่ในขอบเขตแห่งวัตถุประสงค์ของสภานายความ หรืออยู่ในอำนาจหน้าที่ของสภานายความตามกฎหมายอื่น รวมทั้งการแต่งตั้ง การบังคับบัญชา การรักษาวินัย และการออกจากตำแหน่งของพนักงานสภานายความ

มาตรา ๒๘ ข้อบังคับนั้นเมื่อได้รับความเห็นชอบจากสภานายกพิเศษและได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

มาตรา ๒๙ ให้นายกเสนอร่างข้อบังคับต่อสภานายกพิเศษโดยไม่ชักช้า สภานายกพิเศษอาจยับยั้งร่างข้อบังคับนั้นได้พร้อมทั้งแสดงเหตุผลโดยแจ้งชัด ในกรณีที่มีได้มีการยับยั้งภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับร่างข้อบังคับที่นายกเสนอ ให้ถือว่าสภานายกพิเศษให้ความเห็นชอบในร่างข้อบังคับนั้น

มาตรา ๓๐ ถ้าสภานายกพิเศษยับยั้งร่างข้อบังคับใด ให้คณะกรรมการประชุมพิจารณาอีกครั้งหนึ่งโดยพิจารณาเหตุผลของสภานายกพิเศษประกอบด้วย ในการประชุมนั้นถ้ามีเสียงยืนยันถึงสองในสามของจำนวนกรรมการทั้งหมด ให้นายกเสนอร่างข้อบังคับนั้นต่อสภานายกพิเศษอีกครั้งหนึ่ง ถ้าสภานายกพิเศษไม่ให้ความเห็นชอบในร่างข้อบังคับ หรือไม่คืนร่างข้อบังคับนั้นภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับร่างข้อบังคับที่นายกเสนอ ให้นายกดำเนินการประกาศใช้ข้อบังคับนั้นในราชกิจจานุเบกษาต่อไปได้

มาตรา ๓๑ ทนายความไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยคนมีสิทธิเสนอขอให้คณะกรรมการพิจารณาแก้ไขข้อบังคับได้

หมวด ๖ มรรยาทนายความ

มาตรา ๕๑ นายความต้องประพฤติตนตามข้อบังคับว่าด้วยมรรยาทนายความ การกำหนดมรรยาทนายความให้สถานนายความตราเป็นข้อบังคับ

นายความผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามข้อบังคับที่สถานนายความตราขึ้นตามวรรคหนึ่ง ให้ถือว่านายความผู้นั้นประพฤติผิดมรรยาทนายความ

มาตรา ๕๒ โทษผิดมรรยาทนายความมี ๓ สถาน คือ

- (๑) ภาคทัณฑ์
- (๒) ห้ามทำการเป็นนายความมีกำหนดไม่เกินสามปี หรือ
- (๓) ลบชื่อออกจากทะเบียนนายความ

ในกรณีประพฤติผิดมรรยาทนายความเล็กน้อยและเป็นความผิดครั้งแรก ถ้าผู้มีอำนาจสั่งลงโทษตามมาตรา ๖๖ มาตรา ๖๗ หรือมาตรา ๖๘ แล้วแต่กรณี เห็นว่ามีเหตุอันควรงดโทษ จะงดโทษให้โดยว่ากล่าวตักเตือน หรือให้ทำทัณฑ์บนเป็นหนังสือไว้ก่อนก็ได้

มาตรา ๕๓ ข้อบังคับว่าด้วยมรรยาทนายความ ต้องประกอบด้วยข้อกำหนดต่อไปนี้

- (๑) มรรยาทของนายความต่อศาลและในศาล
- (๒) มรรยาทของนายความต่อตัวความ
- (๓) มรรยาทของนายความต่อนายความด้วยกัน
- (๔) มรรยาทของนายความต่อประชาชนผู้มีอรรถคดี
- (๕) มรรยาทเกี่ยวกับความประพฤติของนายความ
- (๖) การแต่งกายของนายความ และ
- (๗) การปฏิบัติตามคำสั่งของคณะกรรมการมรรยาทนายความ คณะกรรมการหรือสถานายกพิเศษ แล้วแต่กรณี

หมวด ๓
คณะกรรมการมรรยาทนายความ

มาตรา ๕๔ ให้มีคณะกรรมการมรรยาทนายความประกอบด้วยประธานกรรมการ รองประธานกรรมการ และกรรมการมรรยาทนายความอื่นอีกไม่น้อยกว่าเจ็ดคนตามจำนวนที่คณะกรรมการกำหนด

ให้คณะกรรมการแต่งตั้งกรรมการมรรยาทนายความจากทนายความซึ่งมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้

- (๑) เป็นทนายความมาแล้วรวมกันไม่น้อยกว่าสิบปี
- (๒) ไม่เคยถูกลงโทษฐานประพฤติผิดมรรยาทนายความ หรือถูกจำหน่ายชื่อออกจากทะเบียนทนายความ

มาตรา ๕๕ การแต่งตั้งกรรมการมรรยาทนายความมาตรา ๕๔ จะสมบูรณ์ก็ต่อเมื่อได้รับความเห็นชอบของสภานายกพิเศษ

มาตรา ๕๖ ให้นายกแจ้งการแต่งตั้งกรรมการมรรยาทนายความตามมาตรา ๕๔ ต่อสภานายกพิเศษ โดยไม่ชักช้า ในกรณีที่สภานายกพิเศษไม่แจ้งผลการพิจารณาก็ให้ความเห็นชอบกลับมายังนายกภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งการแต่งตั้งให้ถือว่าสภานายกพิเศษให้ความเห็นชอบในการแต่งตั้งนั้น

ในกรณีที่สภานายกพิเศษแจ้งกลับมายังนายกภายในกำหนดเวลาตามวรรคหนึ่งว่าไม่ให้ความเห็นชอบในการแต่งตั้งคณะกรรมการมรรยาทนายความหรือกรรมการมรรยาทนายความคนใดคนหนึ่ง ให้คณะกรรมการพิจารณาการแต่งตั้งนั้นใหม่อีกครั้งหนึ่ง ถ้าคณะกรรมการลงมติยืนยันการแต่งตั้งเดิมด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามของจำนวนกรรมการทั้งคณะ ให้นายกแจ้งการแต่งตั้งนั้นต่อสภานายกพิเศษ ถ้าสภานายกพิเศษไม่ให้ความเห็นชอบ หรือไม่แจ้งกลับมายภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งจากนายก ให้นายกดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการมรรยาทนายความหรือกรรมการคนนั้นได้

มาตรา ๕๗ ประธานกรรมการมรรยาทนายความมีอำนาจหน้าที่ควบคุมการพิจารณาคดีมรรยาทนายความให้เป็นไปโดยรวดเร็วและเที่ยงธรรม และมีอำนาจหน้าที่อื่น ๆ ตามที่กำหนดในพระราชบัญญัตินี้หรือในข้อบังคับ

เมื่อประธานกรรมการมรรยาทนายความไม่อยู่หรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองประธานกรรมการมรรยาทนายความปฏิบัติหน้าที่แทนประธานกรรมการมรรยาทนายความ ถ้าประธานกรรมการและรองประธานกรรมการมรรยาทนายความไม่อยู่หรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้กรรมการที่ได้รับมอบหมายเป็นหนังสือจากประธานกรรมการปฏิบัติหน้าที่แทนประธานกรรมการมรรยาทนายความ

มาตรา ๕๔ กรรมการมรรยาทนายความมีวาระการดำรงตำแหน่งสามปี และอาจได้รับแต่งตั้งใหม่ได้ แต่จะดำรงตำแหน่งเกินกว่าสองวาระติดต่อกันมิได้

ถ้าตำแหน่งว่างลงก่อนถึงกำหนดวาระ ให้คณะกรรมการดำเนินการแต่งตั้งซ่อม เว้นแต่วาระการอยู่ในตำแหน่งของกรรมการมรรยาทนายความจะเหลือไม่ถึงเก้าสิบวัน คณะกรรมการจะไม่ดำเนินการแต่งตั้งซ่อมก็ได้ และให้นำบทบัญญัติมาตรา ๕๕ และมาตรา ๕๖ มาใช้บังคับแก่การแต่งตั้งซ่อมโดยอนุโลม

กรรมการมรรยาทนายความซึ่งได้รับแต่งตั้งซ่อมให้อยู่ในตำแหน่งได้เพียงวาระของผู้ที่ตนแทน

มาตรา ๕๕ ในกรณีที่คณะกรรมการมรรยาทนายความพ้นจากตำแหน่งทั้งคณะ และยังไม่มีการแต่งตั้งคณะกรรมการมรรยาทนายความใหม่ ให้คณะกรรมการมรรยาทนายความนั้นปฏิบัติหน้าที่ไปพลางก่อนจนกว่าคณะกรรมการมรรยาทนายความคณะใหม่จะเข้ารับหน้าที่

ให้คณะกรรมการแต่งตั้งกรรมการมรรยาทนายความใหม่ภายในหกสิบวันนับตั้งแต่วันที่คณะกรรมการมรรยาทนายความคณะเก่าพ้นจากตำแหน่ง

มาตรา ๖๐ กรรมการมรรยาทนายความพ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

(๑) ครบวาระ

(๒) ตาย

(๓) ลาออก

(๔) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามมาตรา ๕๔ วรรคสอง หรือ

(๕) ขาดจากการเป็นทนายความตามมาตรา ๕๔

มาตรา ๖๑ ในการปฏิบัติหน้าที่ ให้กรรมการมรรยาทนายความเป็นเจ้าของพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา และให้นำบทบัญญัติว่าด้วยการกีดกันผู้พิพากษาตามกฎหมายว่าด้วยวิธีพิจารณาความแพ่ง มาใช้บังคับแก่กรรมการมรรยาทนายความด้วยโดยอนุโลม

มาตรา ๖๒ คณะกรรมการมรรยาททนายความมีอำนาจแต่งตั้งทนายความคนหนึ่ง หรือหลายคนเป็นอนุกรรมการหรือคณะทำงาน ให้กระทำการใดกิจการหนึ่งในขอบอำนาจของคณะกรรมการมรรยาททนายความ เว้นแต่การวินิจฉัยชี้ขาดคดีมรรยาททนายความ

มาตรา ๖๓ ในการพิจารณาคดีมรรยาททนายความ ต้องมีกรรมการมรรยาททนายความมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมดของคณะกรรมการมรรยาททนายความ จึงจะเป็นองค์ประชุม

ภายใต้บังคับมาตรา ๖๔ วรรคสาม และมาตรา ๖๕ วรรคสาม การประชุมปรึกษาหรือการวินิจฉัยชี้ขาดคดีมรรยาททนายความของคณะกรรมการมรรยาททนายความให้ถือตามเสียงข้างมาก แต่กรรมการมรรยาททนายความฝ่ายข้างน้อยมีสิทธิทำความเห็นแย้งได้

มาตรา ๖๔ บุคคลผู้ได้รับความเสียหายหรือทนายความมีสิทธิกล่าวหาทนายความว่าประพฤตินิยมมรรยาททนายความ โดยทำคำกล่าวหาเป็นหนังสือยื่นต่อประธานกรรมการมรรยาททนายความ

สิทธิกล่าวหาทนายความตามวรรคหนึ่งเป็นอันสิ้นสุดลง เมื่อพ้นกำหนดหนึ่งปีนับแต่วันที่ผู้มีสิทธิกล่าวหารู้เรื่องการประพฤตินิยมมรรยาททนายความ และเมื่อรู้ตัวผู้ประพฤตินิยมแต่ต้องไม่เกินสามปีนับแต่วันประพฤตินิยมมรรยาททนายความ

การถอนคำกล่าวหาที่ได้ยื่นตามวรรคหนึ่ง จะเป็นเหตุให้คดีมรรยาททนายความระงับก็ต่อเมื่อคณะกรรมการมรรยาททนายความมีมติด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการมรรยาททนายความที่มาประชุม อนุญาตให้ผู้กล่าวหาถอนคำกล่าวหาได้

มาตรา ๖๕ เมื่อได้รับคำกล่าวหาตามมาตรา ๖๔ วรรคหนึ่ง หรือเมื่อได้รับแจ้งจากศาล พนักงานอัยการ หรือพนักงานสอบสวน หรือเมื่อปรากฏแก่คณะกรรมการมรรยาททนายความว่ามีพฤติการณ์อันสมควรให้มีการสอบสวนมรรยาททนายความผู้ใด ให้คณะกรรมการมรรยาททนายความแต่งตั้งทนายความไม่น้อยกว่าสามคนเป็นคณะกรรมการสอบสวน ทำการสอบสวน เพื่อการนี้ให้คณะกรรมการสอบสวนมีอำนาจเรียกบุคคลใด ๆ มาให้ถ้อยคำ และมีหนังสือแจ้งให้บุคคลใด ๆ ส่งหรือจัดการส่งเอกสารหรือวัตถุเพื่อประโยชน์แก่การสอบสวนได้

เมื่อคณะกรรมการสอบสวนทำการสอบสวนเสร็จแล้ว ให้เสนอเรื่องต่อประธานกรรมการมรรยาททนายความเพื่อพิจารณาสั่งการตามมาตรา ๖๖ ต่อไป

มาตรา ๖๖ ในการพิจารณาคดีมรยาทนายความ คณะกรรมการมรยาทนายความมีอำนาจสั่งจำหน่ายคดี สั่งยกคำกล่าวหา หรือสั่งลงโทษหรือดำเนินการกับนายความที่ถูกกล่าวหาอย่างใดอย่างหนึ่งตามมาตรา ๕๒

มาตรา ๖๗ ในกรณีที่คณะกรรมการมรยาทนายความมีคำสั่งตามมาตรา ๖๖ ให้ประธานกรรมการมรยาทนายความส่งสำนวนคดีมรยาทนายความนั้นไปยังนายภายในสามสิบวันนับแต่วันมีคำสั่ง ในกรณีเช่นนี้ให้คณะกรรมการทำการพิจารณาและจะสั่งยื่น แก่หรือกลับคำสั่งของคณะกรรมการมรยาทนายความรวมทั้งสั่งลงโทษ หรือดำเนินการรับนายความที่ถูกกล่าวหาอย่างใดอย่างหนึ่งตามมาตรา ๕๒ ตามที่เห็นสมควรได้ และก่อนที่จะมีคำสั่งดังกล่าวคณะกรรมการอาจสั่งให้คณะกรรมการมรยาทนายความทำการสอบสวนเพิ่มเติมก็ได้

เมื่อนายกได้รับสำนวนคดีมรยาทนายความตามวรรคหนึ่งแล้วหากคณะกรรมการมิได้วินิจฉัยและแจ้งคำวินิจฉัยมายังประธานกรรมการมรยาทนายความภายในหกสิบวันนับแต่วันได้รับสำนวน ให้ถือว่าคณะกรรมการมีคำสั่งยื่นตามคำสั่งของคณะกรรมการมรยาทนายความ เว้นแต่กรณีที่มีการสอบสวนเพิ่มเติม ระยะเวลาหกสิบวันให้นับตั้งแต่วันที่ได้รับสำนวนการสอบสวนเพิ่มเติม

คำสั่งของคณะกรรมการที่ยื่นตามให้จำหน่ายคดี หรือยกคำกล่าวหาตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสองให้เป็นที่สุด

มาตรา ๖๘ นายความซึ่งถูกสั่งลงโทษหรือดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่งตามมาตรา ๕๒ อาจอุทธรณ์คำสั่งดังกล่าวต่อสภานายกพิเศษได้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในข้อบังคับภายในสามสิบวันนับแต่วันได้รับแจ้งคำสั่ง ในกรณีเช่นนี้ให้สภานายกพิเศษทำการพิจารณาและมีคำสั่ง และให้นำบทบัญญัติในมาตรา ๖๗ วรรคหนึ่งและวรรคสองมาใช้บังคับแก่การพิจารณาและการมีคำสั่งของสภานายกพิเศษโดยอนุโลม

คำสั่งของสภานายกพิเศษให้เป็นที่สุด

มาตรา ๖๘ เมื่อทนายความผู้ใดต้องรับโทษจำคุกตามคำพิพากษาถึงที่สุด เว้นแต่ในความผิดอันได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ ให้ศาลชั้นต้นที่อ่านคำพิพากษาถึงที่สุดนั้นมีหนังสือแจ้งการต้องโทษจำคุกของทนายความผู้นั้นให้ประธานกรรมการมรยาทนายความทราบ

เมื่อได้รับหนังสือแจ้งตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้ประธานกรรมการมรรยาท
 ทนายความเสนอเรื่องให้คณะกรรมการมรรยาททนายความสั่งลบชื่อทนายความผู้
 นั้นออกจากทะเบียนทนายความ แต่คณะกรรมการมรรยาททนายความจะไม่สั่งลบชื่อ
 ทนายความผู้นั้นออกจากทะเบียนทนายความก็ได้ หากพิจารณาแล้วเห็นว่าการกระทำ
 ความผิดของทนายความผู้นั้นไม่เป็นการกระทำที่ชั่วร้าย ไม่เป็นการกระทำที่แสดง
 ให้เห็นว่าทนายความผู้นั้นไม่น่าไว้วางใจในความซื่อสัตย์สุจริต และไม่เป็นการกระทำ
 ที่เสื่อมเสียเกียรติศักดิ์แห่งวิชาชีพ

คำสั่งไม่ลบชื่อทนายความผู้กระทำผิดออกจากทะเบียนทนายความตามวรรค
 สองต้องมีคะแนนเสียงเห็นชอบไม่น้อยกว่าสองในสามของจำนวนกรรมการทั้งหมด
 ของคณะกรรมการมรรยาททนายความ

คำสั่งลบชื่อหรือไม่ลบชื่อทนายความออกจากทะเบียนทนายความตามวรรค
 สองให้ประธานกรรมการมรรยาททนายความแจ้งต่อนายภายในสามสิบวันนับแต่วันที่
 มีคำสั่ง และให้คณะกรรมการทำการพิจารณา และจะสั่งป็น หรือกลับคำสั่งของ
 คณะกรรมการมรรยาททนายความก็ได้

มาตรา ๗๐ เมื่อมีคำสั่งอันถึงที่สุดลงโทษทนายความที่ประพฤติผิดมรรยาท
 ทนายความ หรือมีคำสั่งลบชื่อทนายความออกจากทะเบียนทนายความ ให้นายทะเบียน
 ทนายความจัดแจ้งคำสั่งนั้นไว้ในทะเบียนทนายความและแจ้งคำสั่งนั้นให้ทนายความ
 ผู้ถูกกล่าวหาและผู้กล่าวหาทราบ

ในกรณีที่คำสั่งตามวรรคหนึ่งเป็นคำสั่งห้ามทำการเป็นทนายความหรือคำสั่ง
 ลบชื่อออกจากทะเบียนทนายความ ให้นายทะเบียนทนายความแจ้งคำสั่งนั้นให้ศาล
 ทหารอาญาจักรและเนติบัณฑิตยสภาทราบด้วย

มาตรา ๗๑ บุคคลที่ถูกลบชื่อออกจากทะเบียนทนายความจะขอจดทะเบียน
 และรับใบอนุญาตอีกมิได้ เว้นแต่เวลาได้ผ่านพ้นไปแล้วไม่น้อยกว่าห้าปีนับแต่วันถูก
 ลบชื่อ

มาตรา ๗๒ ภายใต้บังคับของบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ การประชุม
 ปรีกษา การสอบสวน การพิจารณา และการวินิจฉัยชี้ขาดคดีมรรยาททนาย
 ความ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในข้อบังคับ

**ข้อบังคับสภาพนายความ
ว่าด้วยมรรยาทนายความ
พ.ศ. ๒๕๒๕**

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๗ (๓) (จ) และมาตรา ๕๑ และ
ด้วยความเห็นชอบของสภานายกพิเศษแห่งสภาพนายความตามมาตรา
๒๘ แห่งพระราชบัญญัติทนายความ พ.ศ. ๒๕๒๕ คณะกรรมการสภาพนาย-
ความออกข้อบังคับว่าด้วยมรรยาทนายความไว้ดังต่อไปนี้

**หมวด ๑
บททั่วไป**

ข้อ ๑ ข้อบังคับนี้เรียกว่า “ข้อบังคับสภาพนายความว่าด้วยมรรยาทนายความ
พ.ศ. ๒๕๒๕”

ข้อ ๒ ข้อบังคับนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา
เป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิกบทบัญญัติว่าด้วยมรรยาทนายความและการแต่งกายของ
ทนายความตามข้อบังคับของเนติบัณฑิตยสภา และตามบทกฎหมายอื่นที่ใช้บังคับอยู่
ก่อนวันที่ข้อบังคับนี้ใช้บังคับ

ข้อ ๔ ทนายความผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามข้อบังคับข้อใดข้อหนึ่งดังจะ
กล่าวต่อไปนี้ ให้ถือว่าทนายความผู้นั้นประพฤติผิดมรรยาทนายความ

หมวด ๒ มรรยาทต่อศาลและในศาล

ข้อ ๕ ไม่รับหน้าที่เมื่อผู้พิพากษาได้ขอแรงให้เป็นทนายความแก้ต่างในคดีอาญา เว้นแต่จะมีข้อแก้ตัวโดยสมควร

ข้อ ๖ ไม่เคารพยำเกรงอำนาจศาล หรือกระทำการใดอันเป็นการดูหมิ่นศาล หรือผู้พิพากษาในศาลหรือนอกศาล อันเป็นการทำให้เสื่อมเสียอำนาจศาลหรือผู้พิพากษา

ข้อ ๗ กล่าวความ หรือทำเอกสารหรือหลักฐานเท็จ หรือใช้กลอุบายลวงให้ศาลหลง หรือกระทำการใดเพื่อทราบคำสั่ง หรือคำพิพากษาของศาลที่ยังไม่เปิดเผย

ข้อ ๘ สมรู้เป็นใจโดยทางตรงหรือทางอ้อม เพื่อทำพยานหลักฐานเท็จ หรือเลี่ยมสอนพยานให้เบิกความเท็จ หรือโดยปกปิดซ่อนงำอำพรางพยานหลักฐานใด ๆ ซึ่งควรนำมาขึ้นต่อศาล หรือสัญญาจะให้สินบนแก่เจ้าพนักงาน หรือสมรู้เป็นใจในการให้สินบนแก่เจ้าพนักงาน

หมวด ๓ มรรยาทต่อตัวความ

ข้อ ๙ กระทำการใดอันเป็นการยุยงส่งเสริมให้มีการฟ้องร้องคดีกันในกรณีอันหามูลมิได้

ข้อ ๑๐ ใช้อุบายอย่างใดอย่างหนึ่งดังกล่าวต่อไปนี้ เพื่อจงใจให้ผู้ใดมอบคดีให้ว่าต่าง หรือแก้ต่าง

- (๑) หลอกลวงให้เขาหลงว่าคดีนั้นจะชนะ เมื่อตนรู้สึกแน่ใจว่าจะแพ้
- (๒) อวดอ้างว่าตนมีความรู้ยิ่งกว่าทนายความอื่น
- (๓) อวดอ้างว่าเกี่ยวเป็นสมัครพรรคพวกรู้จักคุ้นเคยกับผู้ใดอันกระทำ

ให้เขาหลงว่าคนสามารถจะทำให้เขาได้รับผลเป็นพิเศษ นอกจากทางว่าความ หรือ หลอกลวงว่าจะชักนำจิตใจให้ผู้นั้นช่วยเหลือคดีในทางใด ๆ ได้ หรือแอบอ้างว่าถ้าไม่ให้ ตนว่าคดีนั้นแล้วจะหาหนทางให้ผู้นั้นกระทำให้คดีของเขาเป็นแพ

ข้อ ๑๑ เปิดเผยความลับของลูกความที่ได้รู้ในหน้าที่ของนายความ เว้นแต่จะ ได้รับอนุญาตจากลูกความนั้นแล้ว หรือโดยอำนาจศาล

ข้อ ๑๒ กระทำการอย่างใดอย่างหนึ่งดังกล่าวต่อไปนี้ อันอาจทำให้เสื่อมเสีย ประโยชน์ของลูกความ

(๑) จงใจขาดนัด หรือทอดทิ้งคดี

(๒) จงใจละเว้นหน้าที่ที่ควรกระทำอันเกี่ยวแก่การดำเนินคดีแห่งลูก ความของตน หรือปิดบังข้อความที่ควรแจ้งให้ลูกความทราบ

ข้อ ๑๓ ได้รับปรึกษาหารือ หรือได้รู้เรื่องกรณีแห่งคดีใดโดยหน้าที่อันเกี่ยว ข้องกับคู่ความฝ่ายหนึ่ง แล้วภายหลังไปรับเป็นนายความหรือใช้ความรู้ที่ได้มานั้นช่วย เหลือคู่ความอีกฝ่ายหนึ่งซึ่งเป็นปรปักษ์อยู่ในกรณีเดียวกัน

ข้อ ๑๔ ได้รับเป็นนายความแล้ว ภายหลังใช้อุบายด้วยประการใด ๆ โดย ปราศจากเหตุผลอันสมควร เพื่อจะให้ตนได้รับประโยชน์นอกเหนือจากที่ลูกความ ได้ตกลงสัญญาให้

ข้อ ๑๕ กระทำการใดอันเป็นการฉ้อโกง ยักยอก หรือกระบัดสินลูกความ หรือครอบครอง หรือหน่วงเหนี่ยวเงินหรือทรัพย์สินของลูกความที่ตนได้รับมาโดยหน้าที่ อันเกี่ยวข้องไว้นานเกินกว่าเหตุ โดยมีได้รับความยินยอมจากลูกความ เว้นแต่จะมีเหตุ อันสมควร

หมวด ๔

มรรยาทต่อนายความด้วยกัน ต่อประชาชนผู้มีอรรถคดี และอื่น ๆ

ข้อ ๑๖ แย่ง หรือทำการใดในลักษณะประมุขคดีที่มีนายความอื่นว่าต่างแก่ ต่างอยู่แล้วมาว่า หรือรับ หรือสัญญาว่าจะรับว่าต่าง แก่ต่างในคดีที่รู้ว่ามีนายความ อื่นว่าอยู่แล้ว เว้นแต่

- (๑) ได้รับความยินยอมจากนายความที่ว่าความอยู่ในเรื่องนั้นแล้ว
- (๒) มีเหตุผลอันควรเชื่อว่าตัวความได้ถอนนายความคนก่อนจากการเป็นนายความของเขาแล้ว หรือ
- (๓) นายความผู้ว่าความในเรื่องนั้นปฏิเสธ หรือแสดงความไม่สมัครใจที่จะว่าความในคดีนั้นต่อไปแล้ว

ข้อ ๑๗ ประกาศโฆษณา หรือยอมให้ผู้อื่นประกาศโฆษณาใด ๆ ดังต่อไปนี้

- (๑) อัตราค่าจ้างว่าความ หรือแจ้งว่าไม่เรียกร้อยค่าจ้างว่าความ เว้นแต่การประกาศโฆษณาของนายความเกี่ยวกับการช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายซึ่งดำเนินการโดยสภานายความเอง หรือโดยสถาบัน สมาคม องค์กร หรือส่วนราชการใดที่เกี่ยวข้อง หรือ
- (๒) ชื่อ คุณวุฒิ ตำแหน่ง ถิ่นที่อยู่ หรือสำนักงาน อันเป็นไปในทางโอ้อวดเป็นเชิงชักชวนให้ผู้มีอรรถคดีมาหาเพื่อเป็นนายความว่าต่าง หรือแก้ต่างให้ เว้นแต่การแสดงชื่อ คุณวุฒิ หรืออื่น ๆ ดังกล่าวตามสมควรโดยสุภาพ

ข้อ ๑๘ ประกอบอาชีพ ดำเนินธุรกิจ หรือประพฤตินั้นเป็นการฝ่าฝืนต่อศีลธรรมอันดี หรือเป็นการเสื่อมเสียต่อศักดิ์ศรีและเกียรติคุณของนายความ

ข้อ ๑๙ ยินยอมตกลง หรือให้คำมั่นสัญญาว่าจะให้ค่านายหน้าหรือบำเหน็จรางวัลใด ๆ ด้วยทรัพย์สิน หรือประโยชน์ใด ๆ แก่ผู้ที่หาคดีความหรือนาคดีความมาให้ หรือมีคนประจำสำนักงานดำเนินการจัดหาคดีความมาให้ว่า โดยนายความผู้นั้นคิดค่าส่วนลดของค่าจ้างให้ หรือให้เงินเดือน หรือเงินจำนวนหนึ่งจำนวนใด หรือทรัพย์สิน หรือประโยชน์อย่างใด ๆ แก่ผู้ที่หาคดีความมาให้ นั้น แม้บุคคลผู้หาคดีความมาให้โดยลักษณะดังกล่าวจะเป็นสมียนหรือลูกจ้างประจำสำนักงานของนายความผู้นั้นก็ตาม

หมวด ๕ มรรยาทในการแต่งกาย

ข้อ ๒๐ ในเวลาว่าความ นายความจะต้องแต่งกายสุภาพเรียบร้อยตามหลักเกณฑ์ต่อไปนี้

(๑) นายความชาย แต่งตามแบบสากลนิยม เป็นชุดสีขาว หรือสีอื่นที่ไม่จุดฉาด เข็มขาว ผ้ายูกคอสีดำหรือสีอื่นที่สุภาพไม่จุดฉาดแบบเงื่อนกลาสี หรือแต่งเสื้อชุดไทยแบบแขนสั้นหรือยาว สีสุภาพไม่มีลวดลายแทนเสื้อชุดสากลก็ได้ รองเท้าหุ้มส้นสีขาว น้ำตาลหรือดำ ถุงเท้าสีคล้ายคลึงกับรองเท้า

(๒) นายความหญิง แต่งตามแบบสากลนิยม กระโปรงและเสื้อสีสุภาพไม่จุดฉาด รองเท้าหุ้มส้น

(๓) นายความที่มีสิทธิแต่งเครื่องแบบราชการ จะแต่งเครื่องแบบราชการก็ได้

(๔) ในขณะที่ความ นายความที่มีสิทธิสวมเสื้อกруппเนติบัณฑิต ต้องสวมเสื้อกруппนั้นด้วย

หมวด ๖

มรรยาทในการปฏิบัติตามคำสั่งตามกฎหมายและข้อบังคับ

ข้อ ๒๑ นายความจะต้องปฏิบัติตนอย่างเคร่งครัดเพื่อให้เป็นไปตามคำสั่งของสถานายกพิเศษแห่งสภาทนายความ คณะกรรมการสภาทนายความ และคณะกรรมการมรรยาททนายความ ตลอดจนบรรดาข้อบังคับหรือข้อกำหนดที่บุคคลหรือคณะบุคคลตั้งกล่าวได้สั่งหรือมีไว้ แล้วแต่กรณี ตามอำนาจหน้าที่ซึ่งมีอยู่ตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

ประกาศ ณ วันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๒๔

ประธาน ควงวัจน์

นายกสภาทนายความ

(ประกาศราชกิจจานุเบกษา ฉบับพิเศษ เล่มที่ ๑๐๓ ตอนที่ ๒๔ ลงวันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๔)

ข้อบังคับสภาพนายความ ว่าด้วยการสอบสวนคดีมรรยาทนายความ

พ.ศ. ๒๕๓๐

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๗ (๓) มาตรา ๗๒ และด้วยความเห็นชอบของสภานายกพิเศษแห่งสภาพนายความ ตามมาตรา ๒๘ แห่งพระราชบัญญัติทนายความ พ.ศ. ๒๕๒๘ คณะกรรมการสภาพนายความออกข้อบังคับว่าด้วยการสอบสวนคดีมรรยาทนายความไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ข้อบังคับนี้เรียกว่า “ข้อบังคับสภาพนายความว่าด้วยการสอบสวนคดีมรรยาทนายความ พ.ศ. ๒๕๓๐”

ข้อ ๒ ข้อบังคับนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ นอกจากที่ได้บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติทนายความ พ.ศ. ๒๕๒๘ และในข้อบังคับสภาพนายความว่าด้วยมรรยาทนายความ และในข้อบังคับนี้แล้วให้นำบทบัญญัติเกี่ยวกับการดำเนินกระบวนการพิจารณาตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งว่าด้วยวิธีพิจารณาสำนวนในศาลชั้นต้นมาใช้กับการสอบสวนคดีมรรยาทนายความโดยอนุโลมเท่าที่ไม่ขัดต่อวัตถุประสงค์ของการสอบสวนคดีมรรยาทนายความ และข้อบังคับฉบับนี้

หมวด ๑

คณะกรรมการสอบสวน

ข้อ ๔ ทนายความที่จะได้รับแต่งตั้งเป็นคณะกรรมการสอบสวนจะต้องมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้ คือ

- (๑) มีสัญชาติไทย
- (๒) เป็นทนายความมาแล้วรวมกันไม่น้อยกว่าสิบปี
- (๓) ไม่เคยถูกลงโทษฐานประพฤติผิดมรรยาทนายความ หรือถูกจำหน่ายชื่อออกจากทะเบียนทนายความ

ข้อ ๕ ให้คณะกรรมการมรรยาทนายความจัดให้มีการสอบสวนคดีมรรยาทนายความเป็นรายคดีไป คณะกรรมการสอบสวนที่ได้รับแต่งตั้งจะทำการสอบสวนเฉพาะคดีนั้น ๆ และพ้นจากตำแหน่งเมื่อการสอบสวนคดีดังกล่าวเสร็จสิ้นลง

ข้อ ๖ นอกจากการพ้นตำแหน่งตามข้อ ๕ ดังกล่าวข้างต้น กรรมการสอบสวนพ้นจากตำแหน่งอื่น

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) ขาดจากการเป็นสัญชาติไทย

(๔) ขาดจากการเป็นนายความตามมาตรา ๔๔ แห่งพระราชบัญญัติ
นายความ พ.ศ. ๒๕๒๘

(๕) ถูกกล่าวหาเป็นหนังสือยื่นต่อประธานกรรมการมรรยาทนายความหรือเมื่อคณะกรรมการมรรยาทนายความได้รับแจ้งจากศาล พนักงานอัยการ หรือพนักงานสอบสวน ว่ากรรมการผู้นั้นประพฤติผิดมรรยาทนายความ หรือเมื่อปรากฏแก่คณะกรรมการมรรยาทนายความว่ามีพฤติการณ์อันสมควรให้มีการสอบสวนมรรยาทนายความกับกรรมการผู้นั้น

ข้อ ๗ ให้นำบทบัญญัติว่าด้วยการคัดค้านผู้พิพากษาตามกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาใช้บังคับแก่กรรมการสอบสวนด้วยโดยอนุโลม

หมวด ๒

การสอบสวน

ข้อ ๘ ในการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนตามมาตรา ๖๕ แห่งพระราชบัญญัติทนายความ พ.ศ. ๒๕๒๘ ให้คณะกรรมการมรรยาทนายความกำหนดผู้เป็นประธานคณะกรรมการสอบสวนและสถานที่ทำการสอบสวนด้วย

ข้อ ๙ ให้ประธานคณะกรรมการสอบสวนส่งสำเนาข้อกล่าวหาหรือคำแจ้งข้อกล่าวหาที่จะทำการสอบสวนไปยังทนายความที่ถูกกล่าวหาโดยทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับหรือโดยเจ้าหน้าที่ของสภานายความ โดยส่งไปยังสำนักงานหรือภูมิลำเนาของทนายความที่ถูกกล่าวหาตามที่ปรากฏในทะเบียนทนายความ พร้อมทั้งแจ้งกำหนดวัน เวลา และสถานที่ทำการสอบสวนไปด้วย

ข้อ ๑๐ หมายความว่าผู้ถูกกล่าวหาไม่มีสิทธิทำคำแก้ข้อกล่าวหาเป็นหนังสือภายใน ๘ วัน นับแต่วันได้รับสำเนาข้อกล่าวหา หรือคำแจ้งข้อกล่าวหา หรือภายในกำหนดระยะเวลาซึ่งคณะกรรมการสอบสวนได้ขยายให้

การยื่นคำแก้ข้อกล่าวหา ให้ยื่น ณ ที่ทำการสภานายความในวันและเวลาดังกล่าว

ข้อ ๑๑ ในการสอบสวนคดีมรยาทนายความ ให้กรรมการสอบสวนเป็นผู้ซักถามพยาน ผู้กล่าวหาและผู้ถูกกล่าวหาไม่มีสิทธิแต่งตั้งทนายความเข้าแก้ต่างคดี แต่อาจซักถามพยานได้ต่อเมื่อได้รับอนุญาตจากคณะกรรมการสอบสวน

ข้อ ๑๒ ในการสอบสวนต้องมีกรรมการสอบสวนอย่างน้อยสองคน จึงเป็นองค์คณะดำเนินการสอบสวนได้

การเสนอสำนวนคดีต่อประธานกรรมการมรยาทนายความเมื่อคณะกรรมการสอบสวนทำการสอบสวนเสร็จ ให้คณะกรรมการสอบสวนทำความเห็นส่งไปพร้อมกับสำนวนคดีที่ได้ทำการสอบสวนด้วย

ในการทำความเห็น ให้ถือตามเสียงข้างมากของคณะกรรมการสอบสวน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานคณะกรรมการสอบสวนออกเสียงอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด กรรมการฝ่ายเสียงข้างน้อยจะทำความเห็นแย้งก็ได้

ข้อ ๑๓ ในกรณีที่คณะกรรมการสอบสวนเห็นเป็นการสมควรที่จะต้องทำการสอบสวนพยานบุคคลนอกเขตจังหวัดอันเป็นที่ตั้งที่ทำการสอบสวน ให้คณะกรรมการสอบสวนมีอำนาจแต่งตั้งทนายความซึ่งอยู่ในเขตจังหวัดที่จะทำการสอบสวนพยานบุคคลนั้นเป็นคณะอนุกรรมการจำนวนไม่น้อยกว่า ๒ คน และส่งประเด็นไปให้คณะอนุกรรมการดังกล่าวทำการสอบสวนแทน และให้ถือว่าการสอบสวนของคณะอนุกรรมการเป็นการสอบสวนของคณะกรรมการสอบสวนด้วย

ข้อ ๑๔ ให้สภานายความจ่ายค่าป่วยการให้แก่กรรมการสอบสวนและอนุกรรมการที่ได้รับแต่งตั้งตามข้อ ๑๓ ในการสอบสวนคดีมรยาทนายความในอัตราหนึ่งร้อยบาทต่อคน ต่อการสอบสวนแต่ละนัด

ในกรณีที่มีการสอบสวนเห็นว่าจำเป็นจะต้องไปทำการสอบสวนพยานบุคคลนอกเขตจังหวัดอันเป็นที่ตั้งที่ทำการสอบสวน ก็ให้ขออนุมัติต่อประธานกรรมการมรรยาทนายความเป็นคราว ๆ ไป โดยให้เบิกค่าใช้จ่ายในการเดินทางและค่าที่พักได้ตามข้อบังคับหรือระเบียบของสภานายความ หรือตามมติของคณะกรรมการสภานายความ

ให้สภานายความเป็นผู้ออกค่าใช้จ่ายในการดำเนินการตามข้อ ๔ การจัดสถานที่ทำการสอบสวน และในการส่งประเด็น ตามข้อ ๑๓

ประกาศ ณ วันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๐

กานวณ ขโปลตันท์
นายกสภานายความ

(ประกาศราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ ๑๐๔ ตอนที่ ๔๐ วันที่ ๕ มีนาคม ๒๕๓๐)

ภาคผนวก ข

**คำพิพากษาศาลฎีกาและคำสั่งสภานายก
พิเศษ แห่งสภานายความเกี่ยวกับ
การประพฤติผิดมรรยาททนายความ
ตาม พระราชบัญญัติทนายความ(1)**

- คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 442/2457 อำแดง คง โจทก์
ฎีกาบัญญัติ หน้า 161 อำแดง พ่วง จำเลย
ผู้พิพากษาไม่มีหน้าที่ชี้แจงให้คู่ความสู้คดีทางนั้นทางนี้จึงจะชนะคดี
ทนายความต้องอาศัยฉลาดไหวพริบ แต่กรณีนี้จะต้องตั้งอยู่บนมูลแห่งความสัตย์
สุจริตอันเป็นหัวใจของกฎหมายแลยุติธรรมทั่วไป
- คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 741/2457 นายवाद โจทก์
ฎีกาบัญญัติ หน้า 396 นายแผลง จำเลย
ทนายความกระทำความผิดในทางอาญา เมื่อศาลตัดสินให้ลงโทษแล้วไม่
จำเป็นต้องบังคับห้ามไม่ให้เป็นทนายความต่อไปเพราะพระราชบัญญัติทนายความ
ห้ามอยู่แล้ว
- คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 789/2459 เนติบัณฑิตยสภา โจทก์
มโนสาร หน้า 418 นายหว่าง ทนายความชั้นที่ 2 จำเลย
ทนายความทำหนังสือปลอมให้แก่ลูกค้าของตน แล้วกลับเปิดเผยความลับ
นั้นให้แก่ลูกค้าฝ่ายโน้นทราบ แลเข้าเป็นพยานให้ลูกค้าฝ่ายโน้นด้วยเป็นการผิด
ต่อมรรยาททนายความ แม้ว่าเหตุนี้จะเกิดก่อนใช้พระราชบัญญัติทนายความก็ดี จำเลย
หาพ้นความผิดไม่

-----
¹ บทบัญญัติเกี่ยวกับวิชาชีพทนายความมีการพัฒนาแก้ไขเพิ่มเติมมาจนถึง
ปัจจุบันดังนี้ พ.ร.บ.ทนายความ พ.ศ.2457 พ.ร.บ.ทนายความ พ.ศ.2477 ฉบับ
ที่ 2 พ.ศ.2481 ฉบับที่ 3 พ.ศ.2483 พ.ร.บ.ทนายความ พ.ศ.2508 ฉบับที่ 2
พ.ศ.2514 พ.ร.บ.ทนายความ พ.ศ.2528

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 173/2460

เนติบัณฑิตยสภา

โจทก์

มโนสาร หน้า 203

นายพ่อน ศรีวรรณะ

จำเลย

นายพ่อน เปนทนายความจำเลยในคดีศาลแพ่ง ครั้นศาลตัดสินให้จำเลยแพ้ความแล้ว นายพ่อนขอถอนตัวจากเปนทนายจำเลยไป เปนทนายคนอื่น ยื่นฟ้องจำเลยต่อศาลต่างประเทศ แล้วนายพ่อนได้ทำยอมกับจำเลยเอาที่ส่วนซึ่งโจทก์ในศาลแพ่งอายัดไว้ นั้นไปยกให้โจทก์ในศาลต่างประเทศ ตัดสินว่าเป็นการผิดมรรยาททนายความ

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 804/2460

เนติบัณฑิตยสภา

โจทก์

ธรรมสาร หน้า 508

นายเชย ศรีวิเศษ

จำเลย

ทนายความทำคำร้องมีข้อความกล่าวถ้อยคำเสียตีสื่อในความผู้ยื่นว่าประพฤติชั่วในสิ่งที่ไม่สมควร ซึ่งเป็นเรื่องนอกสำนวน ไม่เกี่ยวแก่ประเด็นแห่งคดีที่ตนรับว่าความนั้น เป็นการผิดมารยาททนายความตามข้อบังคับข้อ 2 ฯ

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 73/2461

กรรมการเนติบัณฑิตยสภา

โจทก์

ธรรมสาร หน้า 66

ขุนเกษตรราชการ

จำเลย

ทนายความเสื่อมสอนจำเลยที่ให้การรับสารภาพในชั้นได้ส่วนแล้ว ให้กลับถ้อยคำปฏิเสธต่อศาลนั้น เป็นการประพฤติผิดต่อมรรยาททนายความฯ

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 816/2461

เนติบัณฑิตยสภา

โจทก์

ธรรมสาร หน้า 908

หม่อมราชวงศ์ถวิล กุญชร ณ กรุงเทพฯ

นายเลขที่ 761

จำเลย

ทนายความต้องคำพิพากษาให้ลงโทษ แต่ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ไปจำขังไว้ ณ กรมสนมพลเรือน ดังนี้ ก็อยู่ในฐานถูกลงโทษอยู่นั้นเอง ซึ่งจะเป็นการผิดแพกเปนเหตุให้ทนายความผู้นั้นรอดพ้นจากการประพฤติผิดมรรยาททนายความไปมิได้ฯ

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 598/2463

เนติบัณฑิตยสภา

โจทก์

ธรรมเนียม หน้า 744

นายโอบกิม

จำเลย

ทนายความที่ต้องคำพิพากษาให้ลงโทษในเวลาที่ได้ประกาศให้ใช้พระราชบัญญัติทนายความแล้วนั้น อาจถูกลบชื่อออกจากฐเบียนทนายความได้ ถึงแม้ปรากฏว่าได้กระทำผิดก่อนใช้พระราชบัญญัติทนายความก็ตาม

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 761/2463

อัยการระยอง

โจทก์

ธรรมเนียม หน้า 859

นายช่วง

จำเลย

ทนายความปลอมลายมือของผู้อื่นในใบไ้วความ (ใบแต่งตั้งทนาย) แต่งให้ตนเป็นทนายว่าความแทนเขา นั้น มีผิดตามกฎหมายลักษณะอาญา มาตรา 224, 227 ฐานปลอมฎีกาใช้หนังสือปลอม

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 901, 902/2465

อัยการระยอง

โจทก์

ธรรมเนียม หน้า 722

หลวงอุปชานนิตีเหตุ ทนายความจำเลย

ทนายความประพฤติผิดมรรยาทหลายข้อหลายกระทงนั้น เป็นเหตุให้ศาลตัดสินลบชื่อทนายความผู้นั้นเสียได้

การลบชื่อทนายความออกเสียจากฐเบียนทนายความ ไม่จำเป็นต้องเป็นความผิดที่เนื่องจากการทุจริตในหน้าที่ทนายความ ถ้าความผิดที่เกี่ยวข้องกับหน้าที่ทนายความโดยตรงอาจจะเป็นความผิดที่ไม่เกี่ยวข้องกับหน้าที่ทนายความก็ได้

เรื่องมรรยาททนายความเป็นเรื่องการสอดส่องถึงความประพฤติของบุคคลในหมู่ในคณะ ผู้ใดที่รู้เรื่องความประพฤติผิดของทนายความคนใด ก็อาจนำเรื่องมาแสดงต่อกรรมการผู้มีหน้าที่ดูแลสอดส่องปฏิบัติการตามหน้าที่ได้ ไม่จำกัดว่าต้องเป็นผู้เสียหายจากบุคคลชนิดใด

อายุความในกฎหมายลักษณะอาญามาตรา 78 นั้น เป็นคนละส่วนไม่เกี่ยวข้องกับพระราชบัญญัติทนายความ

หลวงอุปฮานนิตีเหตุเพนทนายความชั้นที่ 1 ได้ทำผิดพระราชบัญญัติทนายความ
แลข้อบังคับมรรยาททนายความ คือ (1) เอาเท็จมาหามาแก้วงศาลให้หลงเพื่อให้
ออกคำสั่งที่ผิดๆไม่สมควร (2) ปลุกความโดยยุยงส่งเสริมให้เขาฟ้องร้องกรณีอื่น
ห้ามมิได้รกรงศาล (3) ไม่เคารพยำเกรงอำนาจศาล ตูหมิ่นประมาทศาลแล
ผู้พิพากษา (4) แอบอิงอาศัยอำนาจศาลชั้นบังหน้าเพื่อหมิ่นประมาทผู้อื่นด้วยความที่
นอกเรื่องนอกประเด็นฯ

ตัดสินว่า หลวงอุปฮานนิตีเหตุทนายความได้ประพฤติผิดนอกมรรยาทหลายข้อ
หลายกระทง ต้องด้วยข้อห้ามในพระราชบัญญัติทนายความมาตรา 9 ข้อ 1-2 แลข้อ
บังคับว่าด้วยมรรยาททนายความข้อ 1-2 ให้ลบชื่อออกเสียจากฐเบียรทนายความฯ

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 722/2469   อัยการเนติบัณฑิตยสภา   โจทก์
ธรรมสาร หน้า 806 นายสิงห์   ดินอาษา   ทนายความเลขทะเบียนที่ 1244   จำเลย
ทนายความที่ประพฤตินอกรีตของราษฎร   จนศาลได้พิพากษาลงโทษจำคุก
แล้วนั้นไม่ควรให้เพนทนายว่าความต่อไป ฯ

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 669/2471   อัยการเนติบัณฑิตยสภา   โจทก์
ธรรมสาร หน้า 792   นายศรีโอะ   อินทพันธุ์   ทนายความชั้นที่ 2   จำเลย
ทนายความที่ขาดนัดเสมอ ๆ   และศาลได้ว่ากล่าวตักเตือนก็ไม่เชื่อฟังนั้น
เป็นเหตุสมควรที่จะสั่งห้ามไม่ให้ว่าความชั่วคราวได้ ฯ

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1016/2472   เนติบัณฑิตยสภา   โจทก์
ธรรมสาร หน้า 1037   นายพยอม   พิเรนทร์   จำเลย
ทนายความถูกศาลพิพากษาให้ลงโทษจำคุกฐานลักเล่นโปะนั้นนั้น เป็นการ
ผิดต่อข้อบังคับว่าด้วยมรรยาททนายความ พ.ศ. 2468 ข้อ 7 แต่ศาลมีอำนาจจะสั่ง
ให้ทำโทษตามพระราชบัญญัติทนายความ พ.ศ. 2457 มาตรา 9 สถานใดสถานหนึ่ง
ก็ได้ ไม่จำต้องให้ลบชื่อเสมอไป ฯ

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1126/2473 นายเลียง ไชยกาล ผู้ถูกกล่าวหา
 ธรรมสาร หน้า 780

คดีเรื่องทนายความต้องการว่าประพฤติผิดมรรยาท ซึ่งจะถูกละล้าง ถวายฎีกา
 ได้ นั้น ต้องเป็นคดีที่กรรมการสอดส่องความประพฤติทนายความได้พิจารณาส่งความเห็น
 ให้ศาลอุทธรณ์ตัดสินตามมาตรา 11 แห่งพระราชบัญญัติทนายความ พ.ศ. 2457
 ทนายความที่ถูกอธิบดีผู้พิพากษาศาลอุทธรณ์สั่งให้ลบชื่อออกเสียจากทะเบียนทนายความ
 ตามมาตรา 9 นั้น จะถูกละล้าง ถวายฎีกาไม่ได้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1190/2473 นายเบษุขิง โຈທັກ
 ธรรมสาร หน้า 852 นายเชย สาลีพันธ์ จำเลย

ทนายความนั้นโดยปกติไม่มีอำนาจที่จะรับชำระหนี้แทนลูกความของตนได้
 นอกจากจะได้รับการมอบหมายไว้โดยชัดแจ้ง

ทนายความยึดหน่วงเงินซึ่งผู้แพคดีนำไปชำระให้แก่ลูกความของตนไว้ เพื่อหัก
 เป็นเงินค่าจ้างว่าความ จนเป็นเหตุให้ผู้แพคดีถูกบังคับให้ชำระเงินอีก ดังนี้ ผู้แพคดี
 ฟ้องเรียกเงินคืนจากทนายความนั้นได้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 135/2475 อัยการเนติบัณฑิตยสภา โຈທັກ
 ธรรมสาร หน้า 98 นายเรือดรีโชติ ถาวรโชติ จำเลย

ทนายความซึ่งกระทำความผิดอาชญาฐานแจ้งความเท็จนั้น ท่านว่าเป็นการ
 เสื่อมเสียความสัตย์สุจริตไม่สมแก่ศักดิ์ตำแหน่ง ถึงแม้ศาลให้รอกการลงอาญาไว้ก็ดี
 ต้องลบชื่อออกจากทะเบียนทนายความ ฯ

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 323/2477 หลวงราชเบัญญา โຈທັກ
 ธรรมสาร หน้า 515 นายหลี่เองยิบ ที่ 1 กับพวก จำเลย
 คดีที่มีปัญหาเกี่ยวข้องกับศีลธรรมอันดีหรือความสงบเรียบร้อยของประชาชนนั้นถึง
 แม้คู่ความจะมีได้โต้แย้งคัดค้านข้อนั้นมาก็ดี ศาลอุทธรณ์มีอำนาจยกชั้นวินิจฉัยได้ว่า

การนั้นจะเป็นการขัดต่อศีลธรรมอันดีหรือความสงบเรียบร้อยของประชาชนหรือไม่

การที่ทนายความทำสัญญากับลูกความว่า ถ้าความแพ้ไม่เอาเงินค่าจ้าง เมื่อความชนะจึงจะเอาค่าจ้างตามจำนวนเงินที่กำหนดไว้เช่นนี้ เป็นสัญญาที่สมบูรณ์ ไม่ขัดต่อศีลธรรมอันดีหรือความสงบเรียบร้อยของประชาชนตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 113 และไม่ผิดต่อพระราชบัญญัติทนายความ ทั้งไม่มีลักษณะคล้ายการพนัน

(มีหมายเหตุท้ายฎีกา)

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 782/2478

อัยการเนติบัณฑิตยสภา

โจทก์

ธรรมสาร หน้า 1380 นายบัว หิรัณต์ลยกุล ทนายความชั้น 2 เลขทะเบียน 622 จำเลย

ในกรณีที่เจ้าทุกข์ผู้ฟ้องร้องกล่าวโทษทนายความหาว่าประพฤติผิดมรรยาทตายลงในระหว่างการไต่สวนของกรรมการสอดส่องความประพฤติทนายความ อัยการประจำเนติบัณฑิตยสภามีอำนาจดำเนินคดีแทนต่อไปได้

คดีเรื่องหาว่าประพฤติผิดมรรยาททนายความนั้น คู่ความฎีกาได้ทั้งข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1119/2482

อัยการเนติบัณฑิตยสภา

โจทก์

ธรรมสาร หน้า 1686

นายสมจิตต์ ฤทธิไชย ทนายความชั้นที่ 2

เลขทะเบียนที่ 463/2481 จำเลย

ศาลขอแรงทนายความให้เป็นทนายความแก้ต่างจำเลยในคดีอาญาที่มีอัตราโทษจำคุกอย่างสูงตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไปได้ โดยไม่จำเป็นต้องปรากฏว่าจำเลยเป็นคนยากไร้หรือไม่ถ้าทนายความจงใจหลีกเลี่ยงไม่รับเข้าแก้ต่าง ก็เป็นการผิดข้อบังคับมรรยาททนายความ พ.ศ. 2458 ข้อ 12 และมีผิดตามพระราชบัญญัติทนายความ พ.ศ. 2477 มาตรา 12 ข้อ 4

อัยการเนติบัณฑิตยสภาที่อธิบดีกรมอัยการแต่งตั้ง เพื่อการผิดมรรยาททนายความนั้น มีอำนาจยื่นคำร้องต่อกรรมการสอดส่องความประพฤติทนายความ

ขอให้ดำเนินการไต่สวนพิจารณาคดีประพจน์คดีมรรยาทนายความได้

เมื่อผู้พิพากษาศาลจังหวัดได้รายงานกล่าวหาว่าทนายความประพจน์คดีมรรยาทภายในกำหนด 6 เดือนแล้ว คดีก็ไม่ขาดอายุความพระราชบัญญัติทนายความ พ.ศ. 2477

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1518/2482   อัยการสมุทรสงคราม   โจทก์
 ธรรมสาร หน้า 2116   นางเก็ง ที่ 1 กับพวก   จำเลย
 จำเลยยื่นฟ้องอุทธรณ์และลงชื่อเป็นผู้เรียบเรียง แต่ความจริงปรากฏว่า
 จำเลยไม่ได้เรียงเอง ทางบ้านจ้างคนอื่นเรียงให้ ดังนี้เป็นการขัดต่อพระราชบัญญัติ
 ทนายความศาลจะรับไว้พิจารณาไม่ได้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 673/2483   พนักงานอัยการ   โจทก์
 ธรรมสาร หน้า 963   นายนิม ศรีอุทัย   จำเลย
 ตามพระราชบัญญัติทนายความ พ.ศ. 2477 ทนายความที่ลงชื่อแต่งฟ้องได้
 ต้องเป็นทนายความที่ไม่ขาดต่ออายุใบอนุญาต
 การที่ทนายความขาดต่ออายุใบอนุญาต จะอ้างว่าได้ลงชื่อแต่งฟ้องไปโดย
 คิดว่าตนยังเป็นทนายอยู่ มีอำนาจแต่งฟ้องได้นั้น เป็นการเถียงว่าไม่รู้กฎหมาย ฟัง
 ไม่ขึ้น

ทนายความขาดต่ออายุใบอนุญาตได้ลงชื่อแต่งฟ้องที่ยื่นต่อศาล ต้องมีพินิจฐาน
 แจ้งความเท็จตามกฎหมายลักษณะอาญา มาตรา 118

(มีหมายเหตุท้ายฎีกา)

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 871/2486   นายสุข ปริกสุวรรณ   โจทก์
 หน้า 794   นางกิมเม้ง นครจีนวิจารณ์   จำเลย
 จำเลยจ้างโจทก์เป็นทนายโดยมีข้อสัญญาว่า ค่าจ้างนั้นให้คิดเป็นหลักค่านวม
 ว่าเมื่อเรียกร้องเป็นเงินแสนบาท จะยอมให้ค่าจ้างสองหมื่นบาท ทั้งนี้ถือเป็นหลัก

อนุโลมตามมากน้อยตามส่วนที่จะได้ หากเรียกร้องไม่ได้ผู้จ้างจะไม่จ่ายค่าจ้างเลย
 ดังนี้ ถือว่าเป็นข้อสัญญาแบ่งเอาส่วนจากทรัพย์สินที่พิพาท ชัดต่อพระราชบัญญัติ
 ทนายความ พ.ศ. 2477 มาตรา 12 (2) ย่อมเป็นโมฆะ และโจทก์จะฟ้องเรียก
 ค่าจ้างตามสมควรก็ไม่ได้ด้วย

พระราชบัญญัติทนายความ พ.ศ. 2477 มาตรา 12 (2) นั้น แยกออกได้
 เป็น 2 กรณีคือ ปลูกความโดยหามูลมิได้อย่างหนึ่ง และแย่งเอาส่วนจากทรัพย์สินที่พิพาท
 อีกอย่างหนึ่ง ทั้งสองอย่างนี้เป็นการขัดต่อความสงบเรียบร้อยและศีลธรรมอันดี
 ของประชาชน

ในสัญญาที่มีข้อความว่า โจทก์มีสิทธิจะได้ค่าทนายที่ศาลตัดสินให้ แต่จะเพาะ
 ในกรณีที่จำเลยไม่ให้โจทก์ดำเนินคดีต่อไป ดังเช่น ถอนฟ้อง ยอมความ โอนคดีให้
 ผู้อื่นว่าความแทนโดยไม่ได้รับความยินยอมของโจทก์ แต่คดีนี้จำเลยยอมให้โจทก์ว่า
 ความตลอดมาจนเสร็จคดี ดังนี้โจทก์ไม่มีสิทธิได้ค่าทนายความที่ศาลตัดสินให้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 587/2487

นางพุก บุณนาค

โจทก์

หน้า 351

คุณหญิงประจักษ์มนตรีสุริยวงศ์

จำเลย

ในการฟ้องแบ่งสินสมรสนั้น เมื่อคดีฟังได้ว่ามีสินเดิมแล้ว แม้ไม่ปรากฏว่าเป็น
 อะไรบ้างก็ย่อมมีสิทธิได้แบ่งสินสมรส

ฟ้องแบ่งสินสมรส แต่ปรากฏว่าสินสมรสที่มีอยู่ไม่พอใช้สินเดิมของอีกฝ่ายหนึ่ง
 ดังนี้ย่อมไม่มีสินสมรสที่จะแบ่งให้โจทก์

ลูกความบอกแก่ทนายในเรื่องที่ภรรยาฟ้องหย่า และขอแบ่งสินสมรสว่าภรรยา
 มีสินเดิม ต่อมาภรรยาคนนั้นเกิดพิพาทกับภรรยาอีกคนหนึ่ง เรื่องแบ่งทรัพย์สินระหว่างสามี
 ภรรยาทนายมาเบิกความเป็นพยานโจทก์ถึงเรื่องที่ลูกความบอกแก่ตนในเรื่องสินเดิมนั้น
 โดยลูกความมิได้อนุญาตหรือศาลสั่งให้เปิดเผยนั้น ย่อมเป็นการผิดต่อมารยาททนายความ

ถ้อยคำที่พยานเบิกความอันเป็นการผิดมารยาททนายความนั้น ตามกฎหมายรับ
 ฟังเป็นพยานได้ ส่วนจะมีน้ำหนักเพียงใดเป็นอีกเรื่องหนึ่ง

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 765/2494

นายทองเต็ม วิบูลย์พงษ์

โจทก์

หน้า 672

ม.จ. จันทศิริปริวรรติ ที่ 1 กับพวก จำเลย

ฟ้องอุทธรณ์ที่โจทก์ยื่นชื่อเอง แต่ในช่องผู้เรียงนั้นทนายความเป็นผู้เซ็น แม้จะเป็นเวลาภายหลังที่ทนายผู้นั้นไม่ได้ต่อทะเบียนใบอนุญาตทนายความแล้วก็ดี ก็หาทำให้ฟ้องอุทธรณ์ของโจทก์ฉบับนั้นเสียไปไม่

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1371/2494

นายคง มุริตา

โจทก์

หน้า 1110 (ประชุมใหญ่)

นายพุด มุริตา

จำเลย

พี่ชายจัดการแบ่งนามรดกให้แก่น้องชายและน้องสาว ตามคำสั่งของบิดามารดาแต่น้องสาวไม่ยอม พี่จึงพาน้องชายไปหาทนายความ ต่อมาน้องชายขอให้พี่ออกเงินให้ตนดำเนินคดี โดยสัญญาว่าถ้าคดีถึงที่สุด น้องชายจะได้รับส่วนแบ่งนามาจะแบ่งให้พี่ชายครึ่งหนึ่ง ถ้าไม่ต้องการจะขายนาเอาเงินใช้ทุนให้ ดั่งนี้ยอมถือได้ว่าพี่ชายช่วยเหลือน้องชายให้ได้รับความยุติธรรมจากศาล และควรนับได้ว่าพี่ชายมีความเกี่ยวพันอยู่ในมูลคดีนั้นด้วย ไม่ใช่เรื่องพี่ชายแสวงหาประโยชน์ใส่ตนด้วยการยุยงส่งเสริมให้เขาเป็นความกัน ในกรณีที่ดินมิได้มีส่วนเกี่ยวข้องกับมูลคดีนั้นด้วย จึงไม่ทำให้นิติกรรมนั้นตกเป็นโมฆะตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาตรา 113 เมื่อคดีถึงที่สุด น้องชายได้รับส่วนแบ่งนามาแล้ว ไม่แบ่งนาให้พี่ชาย พี่ชายยอมมีอำนาจฟ้องเรียกเอาได้ตามสัญญา

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1160-1161/2494

หลวงสรพนดิพัทธ์

โจทก์

หน้า 977

นายเรือง เม็ดทอง

จำเลย

ลูกความทำสัญญากับบุตรของทนายความผู้ว่าคดีให้ว่า ถ้าความที่จะฎีกานั้นชนะก็จะให้ที่นาพิพาททั้งหมดนั้นแก่บุตรของทนาย แต่บุตรทนายความต้องเป็นผู้ออกค่าใช้จ่ายในการฎีกาดังนั้น ถือได้ว่าบุตรของทนายออกเงินให้เขาเพื่อเป็นความเกี่ยวกับนาพิพาท โดยหวังจะได้ที่นาพิพาทเป็นสิทธิของตน เป็นสัญญาให้ได้รับประโยชน์ตอบแทนจากการเป็นความจริงเป็นโมฆะ ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

มาตรา 113

ทำสัญญายกที่ดินให้แก่เขา แม้สัญญายกให้นั้นจะเป็นโมฆะเนื่องจากขัดต่อความสงบเรียบร้อยของประชาชนก็ดี เมื่อได้มอบที่ดินให้เขาครอบครองเด็ดขาดแล้ว ก็ย่อมถือได้ว่าผู้ให้ได้เจตนาสละสิทธิครอบครองที่นั้นให้เขา เขาย่อมได้สิทธิครอบครองที่นั้น

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 990/2499   นางบัวคำ งามสมพงษ์   โจทก์

หน้า 820 (ประชุมใหญ่)   นางชুম คุณปัทมภ์   จำเลย

ฟ้องผู้เรียกร้องค่าฟ้องไม่ได้รับอนุญาตเป็นทนายความ ย่อมไม่เป็นฟ้องที่ศาลจะรับไว้ดำเนินคดีต่อไปได้

(มีหมายเหตุท้ายฎีกา)

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1557/2500   นายประวิทย์ ดูก กับพวกฯ   โจทก์

หน้า 1500   นายจะมิลอาห์เม็ดฯ   จำเลย

ทนายความรับจ้างทำเรื่องราวเรียกค่าปฏิกรรมสงครามจากรัฐบาล โดยคิดค่าจ้างร้อยละ 10 ของจำนวนที่จะได้รับจริง ไม่ใช่รับจ้างในหน้าที่ทนายความว่าต่างแก่ต่างในศาลไม่ต้องห้ามและไม่เป็นโมฆะ

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 988/2507   นายอาภรณ์ รัตนะกรี   โจทก์

หน้า 1652   นายลักษณะ ด่านตระกูล   จำเลย

สัญญาจ้างว่าความที่ทนายความเรียกร้องค่าจ้างจากลูกความยี่สิบเปอร์เซ็นต์ของจำนวนทนายทรัพย์ที่ฟ้องคิดเป็นเงินค่าจ้าง 24,200 บาท นั้น เป็นค่าจ้างที่แน่นอนของการที่คิดเป็นเปอร์เซ็นต์ของจำนวนทนายทรัพย์ เป็นเพียงอาศัยเป็นเกณฑ์คำนวณค่าจ้างว่าความว่าจะเรียกร้องค่าจ้างคิดเป็นเปอร์เซ็นต์เท่าใดของทนายทรัพย์ที่ฟ้องเท่านั้นหาใช่เป็นสัญญาแบ่งเอาส่วนจากทรัพย์สินที่เป็นมูลพิพาทที่ลูกความจะพึงได้รับเมื่อชนะคดีไม่ จึงไม่ต้องห้ามตามกฎหมาย และไม่ขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือ

ศีลธรรมอันดีของประชาชน ฉะนั้น จึงขอยอมบังคับกันได้ตามสัญญาขึ้น

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 962/2509

นายมานิตย์ สุนทรพฤษ์

โจทก์

หน้า 1089 (ประชุมใหญ่)

นายชูเชิด กระจ่าง

จำเลย

สัญญาจ้างว่าความเป็นสัญญาจ้างทำของ

จำเลยจ้างโจทก์ว่าความ โจทก์ทำห้องและคำร้องขอตำแหน่งคดีอย่างคน

อนาถา ศาลนัดไต่สวนและยังไม่ได้รับประทับฟ้อง จำเลยบอกเลิกสัญญากับโจทก์ แล้วยื่นคำร้องขอถอนฟ้อง เป็นผลให้โจทก์ต้องหยุดตำแหน่งคดีให้จำเลย โจทก์ยังตำแหน่งคดีไม่เสร็จตามสัญญา จำเลยมีสิทธิบอกเลิกสัญญาตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 605 แต่ต้องใช้ค่าสินไหมทดแทนเพื่อความเสียหายอันเกิดแต่การเลิกสัญญา นั้นให้แก่โจทก์

ค่าสินไหมทดแทน แม้โจทก์จะนำสืบไม่ได้ชี้แจงว่าเป็นจำนวนเงินเท่าใด ศาลก็กำหนดให้ได้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 821/2510

พระยาดำรงวิธีร่า

โจทก์

หน้า 1354

นายฉัตร โปษกะบุตร

จำเลย

ผู้ถูกกล่าวหาได้รับเป็นทนายให้ลูกความเพื่อดำเนินกระบวนการพิจารณาตามหน้าที่ในกฎหมายแล้ว การที่ศาลสั่งให้ลูกความซึ่งเป็นโจทก์ชำระค่าธรรมเนียมชั้นศาลเพิ่มตามทนายที่เพิ่มขึ้น ผู้ถูกกล่าวหาได้รับเงินค่าธรรมเนียมจากโจทก์เพื่อนำมาชำระต่อศาลแทนโจทก์ก็นำเงินไปใช้ส่วนตัว แล้วไปแถลงต่อศาลว่าโจทก์ขอผลัด เป็นกิริยาตระบัดสินแล้ว แม้คิดจะหาเงินไปชำระให้ในภายหลัง แต่หาเงินไม่ได้เลยไม่ได้ชำระศาลจึงยกฟ้อง และแม้จะมีความตั้งใจจะหาเงินมาใช้คืน แต่การตระบัดสินได้เกิดขึ้นแล้วตั้งแต่เอาเงินลูกความไปใช้เป็นประโยชน์ส่วนตัว และถือว่าลูกความได้รับความเสียหายแล้ว ส่วนการที่ลูกความฟ้องคดีใหม่ เป็นเรื่องลูกความหาทางแก้ของตนเอง คดีเก่าที่ถูกยกฟ้องก็คงเป็นเพราะความผิดของทนายความผู้ถูกกล่าวหาอยู่ตามเดิม

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1454/2510

นายบรรพต พรหมเนา

โจทก์

หน้า 2495

นางทองดี แก้วเจริญวงศ์

จำเลย

ที่ดินที่ตกลงให้เป็นค่าจ้างว่าความเป็นที่ดินที่อยู่นอกที่พิพาท จึงมิใช่เป็นการเรียกหรือเอาค่าจ้างจากส่วนแบ่งในที่ดินที่พิพาท ไม่ขัดต่อพระราชบัญญัติทนายความหรือความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน

เงินค่าจ้างว่าความเป็นหนี้เงินตามกฎหมาย เมื่อทนายความผู้รับจ้างทวงถามให้ชำระ ผู้ว่าจ้างไม่ชำระ ผู้ว่าจ้างตกเป็นผู้ผิดนัด ต้องเสียดอกเบี้ยตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 224

ศาลมีอำนาจที่จะพิจารณากำหนดค่าจ้างว่าความให้ตามสมควรแก่กิจการที่กระทำไปได้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 492/2511

นายเนือง สุขพล

โจทก์

หน้า 685

นายวรพจน์ เพ็ญกุล ที่ 1 กับพวก ๓ จำเลย

สัญญาจ้างว่าความเรียกทรัพย์สินมูลค่า 24 ล้านบาท คิดค่าจ้าง 12 ล้านบาท และว่าถ้าได้น้อยกว่าที่กะประมาณไว้ ให้ลดลงตามส่วนจำนวนเงินที่ได้มาย่อมแสดงว่า เป็นการเรียกเอาค่าจ้างครึ่งหนึ่งของจำนวนทุนทรัพย์ที่ศาลตัดสินให้เสมอไป จึงเป็นการเรียกค่าจ้างว่าความโดยวิธีแบ่งเอาส่วนจากทรัพย์สินที่เป็นมูลพิพาทอันจะพึงได้แก่ลูกความ เป็นการขัดต่อพระราชบัญญัติทนายความ พ.ศ. 2477 มาตรา 12 (2) และขัดต่อความสงบเรียบร้อยและศีลธรรมอันดีของประชาชนเป็นโมฆะ

(มีหมายเหตุท้ายฎีกา)

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1458/2511

นายไพฑูริย์ วิริยศิริ

โจทก์

หน้า 1676

นายชัย แยมศิริ ที่ 1 กับพวก จำเลย

สัญญาจ้างว่าความมีข้อความว่า จำเลยจ้างโจทก์ให้ว่าความคิดค่าจ้าง 750,000 บาท ถ้าจำเลยต้องเสียค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับคดีเท่าใด จำเลยลดเงินนี้หนึ่งในสามจากค่าจ้างได้ ถ้าจำเลยแพ้จำเลยไม่ต้องชำระค่าจ้างนี้ สัญญานี้มิใช่สัญญา

แบ่งเอาส่วนจากทรัพย์สินที่เป็นมูลพินาศอันจะพึงได้จากลูกความ จึงไม่ขัดต่อ
พระราชบัญญัติทนายความ พ.ศ. 2477 มาตรา 12 (2)

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 2947/2516 นางแป้น ผลส่ง ฯ โจทก์
หน้า 1982 (ประชุมใหญ่) นางแดง มีสวัสดิ์ ที่ 1 กับพวก จำเลย
ผู้รับมอบอำนาจให้ฟ้องคดีอยู่ในฐานะคู่ความซึ่งมีอำนาจยื่นคำฟ้องได้ จึง
ชอบที่จะเรียงหรือแต่งคำฟ้อง รวมทั้งลงชื่อเป็นโจทก์ในคำฟ้องแทนโจทก์ด้วย หากจำ
ต้องมอบอำนาจให้ทนายความเรียงหรือแต่งคำฟ้องให้อีกต่อหนึ่งไม่ ฉะนั้น คำฟ้อง
ของโจทก์ซึ่งผู้รับมอบอำนาจไม่มีใช้ทนายความลงชื่อเป็นผู้เรียง จึงเป็นฟ้องที่สมบูรณ์
ถูกต้องตามกฎหมาย

(มีหมายเหตุท้ายฎีกา)

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 2610/2517 นายสมมุง มงคลชาติ โจทก์
หน้า 1860 นายวินิจ พงษ์ศิริ ที่ 1 กับพวก จำเลย
จำเลยจ้างโจทก์ไปตรวจสอบสถานที่เกิดเหตุ รวบรวมรายละเอียดและ
หลักฐานเกี่ยวกับที่ดินของจำเลยที่ถูกบุกรุก และจ้างให้โจทก์ดำเนินการ เกี่ยวแก่
การแจ้งความหรือร้องทุกข์ที่ดินนั้น โดยยอมให้ค่าจ้างเป็นรายข้อหา สัญญาดังกล่าว
เป็นสัญญาจ้างทำของ ตามข้อสัญญาก็มิได้เป็นช่องทางให้โจทก์ดำเนินการแจ้งความ
หรือร้องทุกข์ได้หลายข้อหาเพื่อหวังจะได้ค่าจ้างมากขึ้นตามข้อหาเหล่านั้น เพราะการ
จะแจ้งความหรือร้องทุกข์ก็ข้อหาก็คดียอมแล้วแต่ความประสงค์ของจำเลยผู้ว่าจ้างจะ
ลงชื่อร้องทุกข์แจ้งความในข้อหาใดหรือไม่ซึ่งโจทก์กำหนดราคาค่าจ้างให้จำเลยทราบ
ก่อนแล้ว สัญญาดังกล่าวจึงไม่มีลักษณะเป็นสัญญาส่งเสริมให้จำเลยเป็นความกับ
บุคคลอื่น ไม่ขัดขวางต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน ไม่เป็นโมฆะ

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 506/2519

นางยอด เครือพันธ์

โจทก์

หน้า 280

นายสี ประสานศรี

จำเลย

ผู้ซึ่งจดทะเบียนและรับใบอนุญาตเป็นทนายความมีอำนาจแต่งตั้งฟ้อง ฟ้องอุทธรณ์ ฟ้องฎีกาให้แก่บุคคลอื่นได้ ตามพระราชบัญญัติทนายความ พ.ศ. 2508 มาตรา 36 จึงมีอำนาจเรียกค่าฟ้องอุทธรณ์ให้จำเลยได้โดยไม่จำเป็นต้องมีใบแต่งตั้งทนาย

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 379/2521

นายสตีบ มาศกุล

โจทก์

หน้า 270

นางทิพย์ นิยมเหตุ

จำเลย

สัญญาจ้างทนายว่าความกำหนดค่าจ้างเป็นจำนวนเงินแน่นอน มิใช่แบ่งเอา ส่วนจากทรัพย์สินที่เป็นมูลพิพาท ไม่เป็นโมฆะ ทนายความของจำเลยในคดีที่จำเลย ยอมความในศาลกับคู่ความที่เป็นผู้เช่าโดยไม่ได้รับอนุญาตจากศาล ถือเป็นการที่ ทนายความขาดความระวังในการปฏิบัติหน้าที่ เป็นเหตุให้จำเลยเสียหายเพราะถูก ฟ้องเพิกถอนการยอมความ ต้องลดค่าจ้างว่าความลงตามสมควร

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 254/2523

นายอุดม บัวผดุง ฯ

โจทก์

หน้า 2518

นางจุไรรัตน์ จริยะวรกุล กับพวก จำเลย

โจทก์ฟ้องคดีอาญาโดยมอบอำนาจให้คนที่เป็้นทนายความและถูกลบชื่อฟ้องและ ดำเนินคดีแทน ผู้รับมอบอำนาจลงชื่อเป็นผู้เรียกฟ้อง ดังนี้ การลงชื่อค่าฟ้องมิใช่ เรื่องว่าความอย่างทนายความดังที่ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 60 วรรค 2 ห้ามไว้ ผู้รับมอบอำนาจทำได้ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 800 ฟ้องที่ลงชื่อผู้รับมอบอำนาจซึ่งลบชื่อจากทะเบียนทนายความเป็นผู้แต่ง ฟ้องไม่ต้องห้ามตามพระราชบัญญัติทนายความ พ.ศ. 2508 มาตรา 36 วรรคแรก

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 299/2524

นายชวง แซ่ไคว้ ฯ

โจทก์

หน้า 305

นายสี ไกรวงษ์

จำเลย

โจทก์มอบอำนาจให้ ส. ฟ้องจำเลยและดำเนินกระบวนการพิจารณาอื่น ๆ

คำสั่งสภานายกพิเศษ แห่งสภานายความที่ 1/2531

ผู้ถูกกล่าวหาไม่ยอมคืนโฉนดที่ดินทั้งสองฉบับให้ผู้กล่าวหา เป็นการ
ประพฤติผิดมรรยาทนายความ ข้อ 15 ห้ามทำการเป็นทนายความมีกำหนด 1 ปี
ข้อบังคับสภานายความว่าด้วยมรรยาทนายความ พ.ศ.2529 ข้อ 15
ซึ่งห้ามทนายความ"กระทำการใดๆ อันเป็นการฉ้อโกง ยักยอก หรือระบัดสินลูก
ความ หรือครอบครอง หรือหน่วงเหนี่ยวเงิน หรือทรัพย์สินของลูกความ ที่ตนได้รับ
มาโดยหน้าที่อันเกี่ยวข้องไว้นานเกินกว่าเหตุ โดยมิได้รับความยินยอมจากลูกความ
เว้นแต่จะมีเหตุอันควร" นั้น มีวัตถุประสงค์เพื่อจะคุ้มครองลูกความ ผู้มอบหมาย
ความลับและความไว้วางใจให้ไว้กับทนายความของตนเป็นพิเศษ มรรยาทนาย
ความข้อนี้ถือเป็นเรื่องสำคัญที่สุดเรื่องหนึ่ง ในการที่จะรักษามาตรฐานวิชาชีพ
ทนายความให้เป็นที่เชื่อถือศรัทธาของประชาชน ดังนั้นจึงถือเป็นเรื่องที่จะต้อง
บังคับใช้กันอย่างจริงจัง และถือเป็นคนละกรณีกับสิทธิเรียกร้องค่าจ้างว่าความ
ที่ทนายความจะพึงมีแก่ลูกความของตน กล่าวคือ แม้ทนายความจะมีสิทธิเรียกร้อง
ค่าจ้างว่าความจากลูกความอย่างไร ก็หาอาจอ้างเป็นเหตุที่จะหน่วงเหนี่ยวทรัพย์สิน
หรือเอกสารของลูกความไว้ได้ไม่

สำหรับข้ออุทธรณ์ของผู้ถูกกล่าวหาที่ว่า คำสั่งชี้ขาดของคณะกรรมการ
มรรยาทนายความและคณะกรรมการสภานายความ มิได้ยกเหตุผลประกอบข้อ
วินิจฉัยตาม มาตรา 141(4) ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง จึงเป็นคำ
สั่งที่ไม่ชอบนั้น เห็นว่าแม้จะฟังว่าเป็นข้อผิดพลาดก็นับได้ว่า ข้อผิดพลาดดังกล่าว
เป็นเพียงการผิดพลาดในในรูปแบบการทำคำสั่งเท่านั้น สภานายกพิเศษย่อมมี
อำนาจที่จะย้อนสำนวนกลับไปให้คณะกรรมการผู้ทำคำสั่ง ทำคำสั่งให้ถูกวิธีใหม่ก็ได้

คำสั่งสภานายกพิเศษ แห่งสภานายความที่ 3/2531, 12/2534

ผู้ถูกกล่าวหาไม่ยอมคืนเงินที่ลูกหนี้ได้ชำระหนี้ โดยผู้ถูกกล่าวหารับไว้แทน
ให้แก่ผู้กล่าวหา เป็นการประพฤติผิดมรรยาทนายความ ข้อ 15 ห้ามทำการเป็น
ทนายความมีกำหนด 1 ปี

คำสั่งสภานายกพิเศษ แห่งสภาทนายความที่ 4/2531

ผู้ถูกกล่าวหาเอาใบแต่งตั้งทนายความที่ได้ยื่นมอบให้และมีลายมือชื่อ
ผู้กล่าวหาไปขอมความใช้หนี้ให้แทนผู้กล่าวหา โดยผู้กล่าวหาไม่ได้ยินยอมและไม่ได้
สอบถามผู้กล่าวหา เป็นการประพฤติผิดมรรยาททนายความ ข้อ 18 ให้ลบชื่อออก
จากทนายความ

คำสั่งสภานายกพิเศษ แห่งสภาทนายความที่ 1/2532

ผู้ถูกกล่าวหารับเป็นทนายความฟ้องคดี และขอตำแหน่งคดีอย่างคนอนาถา
ศาลได้ส่วนแล้วมีคำสั่งยกคำร้อง ผู้กล่าวหาได้เงินค่าธรรมเนียมให้แก่ผู้ถูกกล่าวหา
แต่ผู้ถูกกล่าวหาไม่นำเงินไปวางศาล ศาลมีคำสั่งจำหน่ายคดีและไม่แจ้งให้ผู้กล่าว
หาทราบจนคดีขาดอายุความทั้งได้หนังสือหมายเวียนครอบครองเงินไว้เป็นเวลาประมาณ
2 ปีครึ่ง เป็นการประพฤติผิดมรรยาททนายความ ข้อ 12 และข้อ 15 ให้ลบชื่อออก
จากทะเบียนทนายความ

คำสั่งสภานายกพิเศษ แห่งสภาทนายความที่ 2/2532

การที่ผู้ถูกกล่าวหาลงประกาศโฆษณารับสมัครบุคคลเข้าทำงาน เพื่อหวัง
จะได้รับเงินประกันการทำงานจากบุคคลผู้มาสมัครงาน โดยมีได้มีเจตนาจะให้บุคคล
เหล่านั้นเข้าทำงาน โดยผู้ถูกกล่าวหาอาศัยฐานะของการเป็นทนายความเป็นสิ่งสำคัญ
ในการทำให้บรรลุถึงวัตถุประสงค์ของตน เป็นการกระทำที่เป็นการฝ่าฝืนต่อศีลธรรม
อันดี และเสื่อมเสียต่อศักดิ์ศรีและเกียรติคุณของทนายความ ตามข้อบังคับสภาทนาย
ความว่าด้วยมรรยาททนายความ ข้อ 18 และที่ผู้ถูกกล่าวหาอ้างว่า กรณีนี้เป็นเรื่อง

ทางคดีแพ่งและคดีแรงงานนั้น แม้จะได้เป็นความจริงดังอ้างก็หาทำให้การกระทำ
ของผู้ถูกกล่าวหาที่ประพฤตินั้นชอบกลายเป็นชอบไปได้

คำสั่งสภานายกพิเศษ แห่งสภานายความที่ 3/2532

ผู้กล่าวหาได้ว่าจ้างผู้ถูกกล่าวหาให้ดำเนินคดีแก่ต่างในคดีแพ่ง ศาล
พิพากษาให้ผู้กล่าวหาใช้เงินให้แก่โจทก์ ผู้กล่าวหาได้มอบเงินตามคำพิพากษาให้
ผู้ถูกกล่าวหานำไปชำระให้แก่โจทก์ แต่ผู้ถูกกล่าวหามิได้นำเงินไปมอบให้แก่โจทก์
เป็นเวลายาวนานถึง 1 ปีเศษ เป็นการประพฤติผิดมรรยาทนายความ ข้อ 15
ห้ามทำการเป็นทนายความมีกำหนด 1 ปี

คำสั่งสภานายกพิเศษ แห่งสภานายความที่ 4/2532

ผู้ถูกกล่าวหาเป็นหัวหน้าสำนักงานรับฝากเงินจากจำเลย เพื่อนำไปมอบ
ให้ทนายโจทก์ซึ่งเป็นทนายความประจำอยู่ที่สำนักงานของผู้ถูกกล่าวหา แต่มิได้นำ
เงินจำนวนดังกล่าวไปชำระแก่ทนายโจทก์ แม้ว่าผู้ถูกกล่าวหาจะไม่ได้เป็นทนาย
ความของผู้กล่าวหา ก็ถือเป็นการประพฤติผิดมรรยาทนายความ ข้อ 18 ให้ลบชื่อ
ออกจากทะเบียนทนายความ

คำสั่งสภานายกพิเศษ แห่งสภานายความที่ 5/2532

ข้อบังคับสภานายความว่าด้วยการสอบสวน ข้อ 9 การส่งสำเนาคำกล่าวหาจะต้องส่งไปยังสำนักงานหรือภูมิสำเนาของผู้ถูกกล่าวหา แต่ไม่ปรากฏในสำนวนว่า ที่อยู่ที่ได้มีการส่งสำเนาคำกล่าวหาและแจ้งวันนัดสอบสวนนั้น เป็นภูมิสำเนาหรือเป็นสำนักงานของผู้ถูกกล่าวหา อีกทั้งเมื่อตรวจสอบทางทะเบียนทนายความแล้วปรากฏว่าผู้ถูกกล่าวหาได้ย้ายสำนักงานแล้ว จึงถือไม่ได้ว่าผู้ถูกกล่าวหาได้รับสำเนาคำกล่าวหาและแจ้งวันนัดสอบสวนโดยชอบ การสอบสวนที่กระทำฝ่ายเดียวจึงมีชอบให้คณะกรรมการสอบสวนดำเนินการสอบสวนใหม่

คำสั่งสภานายกพิเศษ แห่งสภานายความที่ 5/2532

ผู้ถูกกล่าวหาได้รับเป็นทนายความดำเนินคดีละเมิดลิขสิทธิ์เครื่องหมายการค้าผู้กล่าวหาได้มอบเงินให้ผู้ถูกกล่าวหาเพื่อซื้อตัวอย่างสินค้าที่ปลอมแปลง แต่ไม่สามารถซื้อได้เนื่องจากผู้ปลอมแปลงรู้ตัวเสียก่อน และผู้ถูกกล่าวหาไม่ได้คืนเงินให้แก่ผู้กล่าวหา เป็นการประพฤติผิดมรรยาททนายความข้อ 15

คำสั่งสภานายกพิเศษ แห่งสภานายความที่ 2/2533

ผู้ถูกกล่าวหาปลอมลายมือชื่อผู้กล่าวหา ลงในใบแต่งตั้งนายความและคำขอ
ท้ายฟ้องคดีอาญา แล้วยื่นฟ้องต่อศาลอาญา ผู้กล่าวหาไม่ทราบเรื่องและอนุญาตแต่
ประการใด เป็นการประพฤติผิดมรรยาทนายความ ข้อ 18

คำสั่งสภานายกพิเศษ แห่งสภานายความที่ 3/2533

ผู้ถูกกล่าวหารับเป็นทนายความฟ้องคดีหลายคดี โดยผู้ถูกกล่าวหารับเงิน
วางศาลแล้ว ปรากฏว่าผู้ถูกกล่าวหาฟ้องคดีให้คดีเดี่ยวนอกนั้นไม่ได้ฟ้องให้ เมื่อ
ผู้กล่าวหาทวงถามเอกสารคืน ผู้ถูกกล่าวหาคืนเฉพาะ เอกสารที่ฟ้องแล้ว เท่านั้น
การกระทำดังกล่าวของผู้ถูกกล่าวหา เป็นการประพฤติผิดมรรยาทนายความ ตาม
ข้อบังคับว่าด้วยมรรยาทนายความ พ.ศ. 2529 หมวด 3 ข้อ 12 ห้ามทำการเป็น
ทนายความมีกำหนด 1 ปี

คำสั่งสภานายกพิเศษ แห่งสภานายความที่ 4/2533

จำเลย (ทนายความ) ที่ถูกลงโทษว่าประพฤติผิดมรรยาทนายความ
ตามพระราชบัญญัติทนายความ พ.ศ. 2508 จะอุทธรณ์ต่อสภานายกพิเศษแห่งสภา
ทนายความไม่ได้เพราะกฎหมายไม่ได้บัญญัติไว้ อีกทั้งยังต้องด้วยบทเฉพาะกาลตาม
มาตรา 87 วรรค 2 แห่งพระราชบัญญัติทนายความ พ.ศ. 2528 บัญญัติมิให้กฎ
หมายดังกล่าวมีผลย้อนหลัง โดยกำหนดให้บรรดาคดีมรรยาทนายความที่ค้างพิจารณา
อยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัติทนายความ พ.ศ. 2528 ใช้บังคับของบทบัญญัติแห่งพระราช
บัญญัติทนายความ พ.ศ. 2508 จนกว่าจะเสร็จสิ้น จึงมีคำสั่งไม่รับอุทธรณ์ของจำเลย

คำสั่งสภานายกพิเศษ แห่งสภานายความที่ 5/2533

ผู้กล่าวหาได้กล่าวหาผู้ถูกกล่าวหาว่า ผู้กล่าวหาได้ว่าจ้างผู้ถูกกล่าวหา
ให้เป็นทนายแก้ต่างในคดีแพ่ง เรื่องผิดสัญญาซื้อขาย ศาลพิพากษาให้ผู้กล่าวหาแพ้คดี
เพราะไม่มีพยานมาสืบผู้ถูกกล่าวหาปกปิดเรื่องไว้ไม่แจ้งผู้กล่าวหาทราบ จนเวลาล่วง

เลยระยะเวลาอุทธรณ์

ผู้ถูกกล่าวหายื่นคำร้องขอขยายระยะเวลาอุทธรณ์ สภานายกพิเศษแห่ง สภานายกพิจารณาแล้วเห็นว่าการย้ายสำนักงานหรือที่อยู่ของทนายความ ถ้าไม่ แจ้งย้ายฝ่ายทะเบียนทนายความของสภานายกความ เมื่อประธานกรรมการมรรยาท ทนายความได้แจ้งคำสั่งชี้ขาดคดีมรรยาททนายความไปยังที่อยู่เดิม ซึ่งเคยแจ้งกำหนด วันนัดไปยังผู้ถูกกล่าวหาได้ จึงถือว่าผู้ถูกกล่าวหาได้รับแจ้งคำสั่งชี้ขาดข้อด้วยกฎหมายตามพระราชบัญญัติทนายความ พ.ศ. 2528 มาตรา 68 เห็นว่าผู้ถูกกล่าวหา พอมิเวลาที่จะอุทธรณ์ให้ทันกำหนดได้ จึงมีคำสั่งไม่อนุญาตให้ขยายระยะเวลาอุทธรณ์

คำสั่งสภานายกพิเศษ แห่งสภานายกความที่ 6/2533

ผู้กล่าวหาได้มอบให้ผู้ถูกกล่าวหาฟ้องคดีแพ่งและคดีอาญา ผู้ถูกกล่าวหาได้ เบิกเงินค่าใช้จ่ายไปแล้ว แต่ไม่ได้ฟ้องคดีให้ทั้งคดีแพ่งและอาญา แต่ได้ไปตกลงกับคู่ ความฝ่ายตรงข้ามให้ผ่อนชำระหนี้ และผู้ถูกกล่าวหามิได้นำเงินดังกล่าวไปมอบให้แก่ ผู้กล่าวหาและมิได้คืนค่าใช้จ่าย เป็นการประพฤติผิดมรรยาททนายความ หมวด 3 ข้อ 15 ให้ลบชื่อออกจากทะเบียนทนายความ

คำสั่งสภานายกพิเศษ แห่งสภานายกความที่ 7/2533

ผู้ถูกกล่าวหาได้รับเงินและเอกสารจากผู้กล่าวหาไปแล้วแต่ไม่ได้ฟ้องคดีให้ และไม่ยอมคืนเงิน เป็นการจงใจทอดทิ้งคดีและจงใจละเว้นหน้าที่ ที่ควรกระทำอัน เกี่ยวแก่การดำเนินคดีแห่งลูกความของตน เป็นการประพฤติผิดมรรยาททนายความ ตามข้อบังคับสภานายกความว่าด้วยมรรยาททนายความ พ.ศ. 2529 ข้อ 12 กับผู้ถูก กล่าวหาหวังเห็นยิวเงินของลูกความที่ตนได้รับมาโดยหน้าที่อันเกี่ยวข้องไว้นานเกิน เหตุโดยมิได้รับความยินยอมจากลูกความ เป็นการประพฤติผิดมรรยาททนายความ ข้อ 15 ห้ามทำการเป็นทนายความมีกำหนด 1 ปี

คำสั่งสภานายกพิเศษ แห่งสภาทนายความที่ 8/2533, 30/2534

ผู้ถูกกล่าวหาเป็นผู้กระทำการแทนตัวความ การที่ผู้ถูกกล่าวหาไปตกลงกับจำเลยโดยผู้กล่าวหาไม่ยินยอม เป็นการที่ตัวแทนได้กระทำการไปเกินขอบอำนาจที่ตัวการให้ไว้ เป็นการประพฤติดมรรยาททนายความ ข้อ 12 ห้ามทำการเป็นทนายความมีกำหนด 1 ปี

คำสั่งสภานายกพิเศษ แห่งสภาทนายความที่ 9/2533

ผู้ถูกกล่าวหาเป็นทนายให้ผู้กล่าวหา และศาลพิพากษาให้ผู้กล่าวหาแพ้คดี ผู้ถูกกล่าวหาปกปิดไม่แจ้งผู้กล่าวหาทราบจนล่วงเลยระยะเวลาอุทธรณ์นั้น ผู้ถูกกล่าวหาให้การว่าผู้กล่าวหาประสงค์จะประวิงเวลาเท่านั้นไม่ประสงค์จะสู้คดีนั้นฟังไม่ขึ้น การที่ผู้ถูกกล่าวหาไม่ไปฟังประเด็นกลับจึงเป็นการจงใจขาดนัด ทอดทิ้งคดี จงใจไม่ยื่นบัญชีระบупยานและยังปิดบังข้อความที่ควรแจ้งให้ผู้กล่าวหาทราบ จนผู้กล่าวหาหมดโอกาสอุทธรณ์ เป็นการประพฤติดมรรยาททนายความ ข้อ 12(1) และ (2) ห้ามทำการเป็นทนายความมีกำหนด 2 ปี

คำสั่งสภานายกพิเศษ แห่งสภาทนายความที่ 10/2533

ผู้ถูกกล่าวหาฆ่าภรรยาของตนเองตาย ถูกศาลพิพากษาถึงที่สุดจำให้จำคุก คณะกรรมการมรรยาททนายความและคณะกรรมการสภาทนายความมีคำสั่งให้ลงโทษผู้ถูกกล่าวหา โดยลบชื่อออกจากทะเบียนทนายความ ตามพระราชบัญญัติทนายความ พ.ศ.2528 มาตรา 69 วรรคสอง

สภานายกพิเศษแห่งสภาทนายความพิจารณาแล้วเห็นว่า การกระทำของผู้ถูกกล่าวหาเป็นการกระทำโดยบรรดาโทษะ จึงไม่น่าจะถือเป็นการกระทำที่ชั่วร้าย จึงมีคำสั่งกลับคำสั่งของคณะกรรมการสภาทนายความ ไม่ลบชื่อผู้ถูกกล่าวหาออกจากทะเบียนทนายความ

คำสั่งสภานายกพิเศษ แห่งสภานายความที่ 12/2533

การที่ผู้ถูกกล่าวหาไม่ยอมชำระเงินตามเช็คจำนวน 100,000 บาท และพดข่มขู่หยาบคายต่อผู้กล่าวหา นอกจากนี้ผู้กล่าวหาได้มอบให้ผู้ถูกกล่าวหาฟ้องคดี 2 เรื่อง เรื่องหนึ่งตกลงกันได้โดยจำเลยยอมผ่อนชำระเดือนละ 20,000 บาท . แต่ผู้ถูกกล่าวหาไม่นำเงินจำนวนดังกล่าวเข้าบัญชีของผู้กล่าวหา เป็นการประพฤติดมรรยาทนายความ ข้อ 15

แต่การที่ผู้กล่าวหาได้นำเช็คประกันสินจ้างไปฟ้องผู้ถูกกล่าวหา แสดงถึงความไม่สุจริตในส่วนตัวของลูกความด้วยจึงมีเหตุให้กำหนดโทษผู้ถูกกล่าวหาเบาลง โดยห้ามทำการเป็นทนายความมีกำหนด 6 เดือน

คำสั่งสภานายกพิเศษ แห่งสภานายความที่ 13/2533

ผู้ถูกกล่าวหาเป็นทนายโจทก์ นำเช็คที่ไม่มีมูลหนี้เพราะทำสัญญาประนีประนอมยอมความไปแล้วมายื่นฟ้องผู้กล่าวหาเป็นคดีแพ่ง และศาลได้พิพากษาให้ผู้กล่าวหารับผิดตามเช็ค เป็นการประพฤติดมรรยาทนายความ หมวด 4 ข้อ 18 ห้ามทำการเป็นทนายความมีกำหนด 1 ปี

คำสั่งสภานายกพิเศษ แห่งสภานายความที่ 14/2533

ผู้กล่าวหาให้ผู้ถูกกล่าวหาดำเนินการฟ้องคดีให้ 2 คดี คดีตกลงกันได้ จำเลยขอผ่อนชำระ ผู้ถูกกล่าวหาได้รับมอบอำนาจให้รับเงินแล้วไม่นำมอบให้แก่ผู้กล่าวหา เป็นการประพฤติดมรรยาทนายความ ข้อ 15

คำสั่งสภานายกพิเศษ แห่งสภานายความที่ 15/2533

ผู้กล่าวหาได้ว่าจ้างผู้ถูกกล่าวหาให้ฟ้องคดี ศาลมีคำสั่งให้สืบพยานโจทก์ไปฝ่ายเดียวเพราะจำเลยขาดนัดพิจารณา และศาลมีคำพิพากษายกฟ้อง แต่ผู้ถูกกล่าวหามิได้ไปฟังคำพิพากษาไม่ได้ติดตามผลคดี และไม่ได้แจ้งผลการดำเนินคดีให้ผู้กล่าวหาทราบ จนล่วงเลยระยะเวลาอุทธรณ์การกระทำของผู้ถูกกล่าวหาเป็น

การทอดทิ้งคดีทำให้เสื่อมเสียประโยชน์ของลูกความ อันเป็นการประพฤติดมรรยาท
ทนายความ ข้อ 12 ห้ามทำการเป็นทนายความมีกำหนด 6 เดือน

คำสั่งสภานายกพิเศษ แห่งสภาทนายความที่ 16/2533

ผู้ถูกกล่าวหาได้รับมอบหมายให้ดำเนินฟ้องคดีให้ผู้กล่าวหาและผู้ถูกกล่าวหา
เบิกเงินค่าใช้จ่ายไปแล้ว แต่ไม่ดำเนินคดีให้ เป็นการประพฤติดมรรยาททนายความ
ข้อ 15 ห้ามทำการเป็นทนายความมีกำหนด 1 ปี

คำสั่งสภานายกพิเศษ แห่งสภาทนายความที่ 17/2533

ผู้ถูกกล่าวหาประพฤติดมรรยาททนายความแล้ว กระทำตนให้พ้นจากการ
เป็นทนายความ เช่นไม่ต่อใบอนุญาตให้เป็นทนายความ ทำให้อำนาจของคณะ
กรรมการมรรยาททนายความที่จะพิจารณาความผิดของผู้ถูกกล่าวหาหมดไปไม่ เพราะ
การพิจารณาวินิจฉัยของคณะกรรมการมรรยาททนายความนั้นค้างถึงเวลาของการ
กระทำผิดเป็นหลักว่า ขณะกระทำผิดนั้นผู้ถูกกล่าวหาไม่ฐานะเป็นทนายความหรือไม่
มีคำสั่งให้ลงโทษผู้ถูกกล่าวหาโดยลบชื่อออกจากทะเบียนทนายความ ตามพระราช
บัญญัติทนายความ พ.ศ. 2528 มาตรา 52 (3)

คำสั่งสภานายกพิเศษ แห่งสภาทนายความที่ 18/2533

ผู้ถูกกล่าวหาปิดบังข้อความที่ควรแจ้งให้ลูกความทราบ และไปรับเป็น
ทนายความหรือใช้ความรู้ที่ได้มานั้นช่วยเหลือคู่ความอีกฝ่ายหนึ่ง เป็นการประ
พฤติดมรรยาททนายความ ข้อ 12(2) ข้อ 13 และหมวด 4 ข้อ 18

คำสั่งสภานายกพิเศษ แห่งสภาทนายความที่ 19/2533

ผู้ถูกกล่าวหายื่นคำร้องขอขยายระยะเวลาอุทธรณ์โดยอ้างว่า ที่อยู่ที่
ประธานกรรมการมรรยาททนายความ ส่งคำสั่งชี้ขาดไปให้ผู้ถูกกล่าวหาเป็นที่ยู่
เดิมของผู้ถูกกล่าวหา

สภานายกพิเศษแห่งสภานายความ พิจารณาแล้วเห็นว่าผู้ถูกกล่าวหา มีหน้าที่ต้องแจ้งเปลี่ยนแปลงที่อยู่ของตนต่อสภานายความ ดังนั้นการที่ประธานกรรมการมรรยาทนายความได้สั่งคำสั่งชี้ขาดของคณะกรรมการสภานายความให้กับผู้ถูกกล่าวหาได้แจ้งไว้ กับสภานายความจึงเป็นการแจ้งคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมาย ส่วนการขยายระยะเวลาอุทธรณ์นั้น พระราชบัญญัติทนายความ พ.ศ. 2528 ไม่มีบทบัญญัติให้อำนาจแก่สภานายกพิเศษที่จะพิจารณาใช้ดุลพินิจให้ขยายระยะเวลาอุทธรณ์ไว้ จึงมีคำสั่งยกคำร้องขอขยายระยะเวลาอุทธรณ์

คำสั่งสภานายกพิเศษ แห่งสภานายความที่ 20/2533

ผู้ถูกกล่าวหาไม่ได้ตามประเด็น เป็นการจงใจทอดทิ้งคดีผิดมรรยาทนายความ ข้อ 12(1) และการที่ผู้กล่าวหาเป็นมารดาของจำเลยได้ว่าจ้างผู้ถูกกล่าวหาให้แก้ต่างแก่บุตรชาย(จำเลย) ถือว่าผู้กล่าวหาเป็นบุคคลผู้ได้รับความเสียหายในคดีมรรยาทนายความแล้ว ให้ลงโทษผู้ถูกกล่าวหาโดยห้ามทำการเป็นทนายความมีกำหนด 1 ปี

คำสั่งสภานายกพิเศษ แห่งสภานายความที่ 1/2534, 31/2534

ผู้ถูกกล่าวหาเรียกเงินจากผู้กล่าวหา เพื่อนำไปวิ่งเต้นคดี เป็นการประพฤติผิดมรรยาทนายความ ข้อ 15 ให้ลบชื่อออกจากทะเบียนทนายความ

คำสั่งสภานายกพิเศษ แห่งสภานายความที่ 2/2534

ผู้กล่าวหาให้ผู้ถูกกล่าวหาเป็นทนายความฟ้องคดีให้ โดยผู้ถูกกล่าวหาได้รับค่าจ้างไปแล้ว แต่มิได้ดำเนินให้ เป็นการประพฤติผิดมรรยาทนายความ ข้อ 12 ห้ามทำการเป็นทนายความมีกำหนด 2 ปี

คำสั่งสภานายกพิเศษ แห่งสภานายความที่ 4/2534

ผู้กล่าวหาได้ว่าจ้างผู้ถูกกล่าวหาให้เป็นทนายความ และผู้ถูกกล่าวหา

ได้รับเงินเป็นค่าธรรมเนียมและค่าใช้จ่ายแล้ว แต่ไม่ดำเนินการฟ้องคดีให้ เป็น
การประพฤติผิดมรรยาทนายความ ข้อ 12(2) และ ข้อ 15

คำสั่งสภานายกพิเศษ แห่งสภาทนายความที่ 5/2534, 11/2534

ผู้ถูกกล่าวหาได้รับหนังสือขอแรงจากศาลอาญา แล้วไม่ไปศาลโดยไม่แจ้ง
เหตุขัดข้อง เป็นการจงใจขาดนัดอันอาจทำให้เสื่อมเสียประโยชน์ของลูกความ ผิด
มรรยาทนายความ ข้อ 12(1)

คำสั่งสภานายกพิเศษ แห่งสภาทนายความที่ 6/2534

ผู้ถูกกล่าวหาเมื่ออาชีพทนายความ และเป็นพยานรู้เห็นกรณีพิพาทระหว่าง
ผู้กล่าวหา กับทนายความในสำนักงานของผู้ถูกกล่าวหา โดยผู้ถูกกล่าวหาเป็น
ผู้เจรจาไกล่เกลี่ยข้อพิพาท แต่ในชั้นพิจารณาของศาลผู้ถูกกล่าวหา กลับเบิกความว่า
ไม่รู้อะไรทั้งสิ้น เป็นการประพฤติผิดมรรยาทนายความ หมวด 4 ข้อ 18 ห้ามทำ
การเป็นทนายความมีกำหนด 3 ปี

คำสั่งสภานายกพิเศษ แห่งสภาทนายความที่ 7/2534, 8/2534

ผู้ถูกกล่าวหายื่นคำร้องขอขยายระยะเวลาอุทธรณ์ สภานายกพิเศษแห่ง
สภาทนายความพิจารณาเห็นว่าพระราชบัญญัติทนายความ พ.ศ.2528 ไม่มีบทบัญญัติ
ให้อำนาจแก่สภานายกพิเศษที่จะพิจารณาใช้ดุลพินิจให้ขยายระยะเวลาอุทธรณ์ได้ มี
คำสั่งให้ยกคำร้อง

คำสั่งสภานายกพิเศษ แห่งสภาทนายความที่ 9/2534

ผู้ถูกกล่าวหายื่นอุทธรณ์ ล่วงเลยระยะเวลาอุทธรณ์สามสิบวันนับตั้งแต่
วันที่ได้รับแจ้งคำสั่ง อุทธรณ์ของผู้ถูกกล่าวหาจึงมีชอบด้วยกฎหมายวิธีสบัญญัติตาม
มาตรา 68 แห่งพระราชบัญญัติทนายความ พ.ศ.2528 จึงมีคำสั่งไม่รับ (ยก)
อุทธรณ์ของผู้ถูกกล่าวหา

คำสั่งสภานายกพิเศษ แห่งสภาทนายความที่ 10/2534

ผู้กล่าวหาได้รับเป็นทนายความ โดยบอกว่าจะนำเงินไปวิ่งเต้นให้หลุดคดี เป็นการประพฤติผิดมรรยาททนายความ ข้อ 18 และ ข้อ 15 ให้ลบชื่อออกจากทะเบียนทนายความ

คำสั่งสภานายกพิเศษ แห่งสภาทนายความที่ 13/2534

ผู้ถูกกล่าวหาเบิกเงินค่าใช้จ่ายในคดีแล้วแต่ไม่ได้ฟ้องคดีให้ และทำรายงานเท็จว่าฟ้องคดีที่ศาลแล้ว เป็นการประพฤติผิดมรรยาททนายความ ข้อ 12(1) และข้อ 15 ให้ลบชื่อออกจากทะเบียนทนายความ

คำสั่งสภานายกพิเศษ แห่งสภาทนายความที่ 14/2534

ผู้กล่าวหาได้กล่าวหาผู้ถูกกล่าวหาว่า ผู้กล่าวหากับเพื่อนได้ไปกู้เงิน นายวิชัย และได้สิ่งจ่ายเช็คให้โดยผ่านข้าราชการจำนวนหนึ่งแล้ว ผู้ถูกกล่าวหาได้ให้ผู้กล่าวหาทำสัญญากู้ไว้ 1 ฉบับ สิ่งจ่ายเช็คคนนอกเหนือจากนั้นอีก เพื่อเป็นประกันการกู้ยืม ต่อมาเช็คที่ผู้กล่าวหาได้สิ่งจ่ายประกันการกู้ยืมถึงกำหนด ผู้ถูกกล่าวหาได้แจ้งความร้องทุกข์กับผู้กล่าวหา เป็นการประพฤติผิดมรรยาททนายความ ข้อ 18 ห้ามทำการเป็นทนายความมีกำหนด 3 ปี

คำสั่งสภานายกพิเศษ แห่งสภาทนายความที่ 15/2534

ผู้ถูกกล่าวหาได้รับเงินค่าใช้จ่ายมาแล้วไม่ดำเนินการฟ้องคดีให้ เป็นการจงใจละเว้นหน้าที่ เป็นการประพฤติผิดมรรยาททนายความ ข้อ 12(2) ให้ลบชื่อออกจากทะเบียนทนายความ

คำสั่งสภานายกพิเศษ แห่งสภาทนายความที่ 18/2534

ผู้ถูกกล่าวหาที่ 1 เป็นทนายความให้ผู้กล่าวหา ได้รับเงินค่าว่าความแล้ว แต่ไม่ดำเนินการฟ้องคดีให้ เป็นการประพฤติผิดมรรยาททนายความ ข้อ 12(2)

และการที่ผู้ถูกกล่าวหาที่ 1 อ้างว่าได้มอบให้ผู้ถูกกล่าวหาที่ 2 ดำเนินแทน โดยผู้ถูกกล่าวหาที่ 2 ได้ลงลายมือชื่อในหนังสือบอกกล่าวไปยังนาง ว. ต่อมาผู้ถูกกล่าวหาที่ 2 ได้ลงลายมือชื่อในหนังสือบอกกล่าวไปยังผู้กล่าวหาในฐานะทนายความผู้รับมอบอำนาจจากนาง ว. การกระทำดังกล่าวของผู้ถูกกล่าวหาเป็นการประพฤติดมรรยาททนายความ ข้อ 13 มีคำสั่งให้ลงโทษผู้ถูกกล่าวหาทั้งสอง ห้ามทำการเป็นทนายความมีกำหนด 1 ปี

คำสั่งสภานายกพิเศษ แห่งสภาทนายความที่ 19/2534

ผู้ถูกกล่าวหารับชำระเงินจากจำเลยที่ฟ้องชำระหนี้ให้กับผู้กล่าวหาตามคำพิพากษา แล้วหวังเห็นแว้งเงินนั้นไว้ใช้เพื่อประโยชน์ของตน จนกระทั่งผู้กล่าวหาได้ทวงถาม จึงได้ผ่อนชำระให้กับผู้กล่าวหา เป็นการประพฤติดมรรยาททนายความหมวด 3 ข้อ 15 และหมวด 4 ข้อ 18 ห้ามทำการเป็นทนายความมีกำหนด 3 ปี

คำสั่งสภานายกพิเศษ แห่งสภาทนายความที่ 21/2534

การที่คณะกรรมการมรรยาททนายความและคณะกรรมการสภาทนายความมีคำสั่งลงโทษผู้กล่าวหาโดยไม่ได้ให้โอกาสที่จะรับฟังผู้ถูกกล่าวหาเลยนั้น เป็นการพิจารณาที่มีข้อขัดแย้งหลักกฎหมายวิธีพิจารณาในเรื่องการรับฟัง จึงเห็นสมควรสั่งให้คณะกรรมการสภาทนายความ ดำเนินการให้ถูกต้องตามหลักกฎหมายวิธีพิจารณาในเรื่องการรับฟัง โดยยื่นสำนวนให้ดำเนินการให้ถูกต้อง

คำสั่งสภานายกพิเศษ แห่งสภาทนายความที่ 22/2534

ผู้กล่าวหาทั้งสองได้ว่าจ้างผู้ถูกกล่าวหาให้ดำเนินคดีเรื่องเพิกถอนคำสั่งและไถ่ถอนจำนองที่ดิน โดยผู้ถูกกล่าวหารับเงินจากผู้กล่าวหาที่ 1 และผู้กล่าวหาที่ 2 เป็นเงินจำนวน 91,280 บาท และ 106,250 บาท แต่ปรากฏว่าศาลพิพากษายกฟ้อง ผู้กล่าวหาทั้งสองขอเงินคืนแต่ผู้ถูกกล่าวหาเพิกเฉย เป็นการประพฤติดมรรยาททนายความ ข้อ 15 และ ข้อ 18

คำสั่งสภานายกพิเศษ แห่งสภาทนายความที่ 23/2534

ผู้ถูกกล่าวหาที่มีหนังสือถึงประธานกรรมการมรรยาททนายความโดยให้
ถ้อยคำหยาบคาย (ทำยง) เป็นการประพฤติผิดมรรยาททนายความข้อ 18 ห้ามทำ
การเป็นทนายความมีกำหนด 2 ปี

คำสั่งสภานายกพิเศษ แห่งสภาทนายความที่ 24/2534

ผู้กล่าวหาได้ว่าจ้างผู้ถูกกล่าวหาให้ดำเนินคดีกับลูกหนี้ ศาลพิพากษา
ให้จำเลยชำระเงินตามฟ้อง และผู้ถูกกล่าวหาได้บังคับคดียึดที่ดินของจำเลยออก
ขายทอดตลาด ผู้กล่าวหาเป็นผู้ซื้อได้และผู้ถูกกล่าวหาได้นำคำร้องขอชำระเงินค่า
ที่ดินให้ผู้กล่าวหาเซ็น และผู้กล่าวหาได้ออกตั๋วแลกเงินสั่งจ่าย แต่เมื่อผู้กล่าวหา
ไปศาลพบว่าคำร้องดังกล่าวเป็นคำร้องขอหักกลบลบหนี้ตามคำพิพากษา การ
กระทำดังกล่าวของผู้ถูกกล่าวหา เป็นการประพฤติผิดมรรยาททนายความ ข้อ 18
ห้ามทำการเป็นทนายความมีกำหนด 1 ปี

คำสั่งสภานายกพิเศษ แห่งสภาทนายความที่ 26/2534

ผู้ถูกกล่าวหาทราบจากบันทึกข้อความของเสมียนทนายความว่าศาลอนุญาต
ให้ขยายระยะเวลาอุทธรณ์ โดยไม่ได้ไปตรวจสอบความถูกต้องที่ศาล อันเป็นผลให้
ศาลมีคำสั่งไม่รับอุทธรณ์เพราะไม่ได้ยื่นภายในกำหนด เป็นการประพฤติผิดมรรยาท
ทนายความ ข้อ 12(2)

คำสั่งสภานายกพิเศษ แห่งสภาทนายความที่ 27/2534

การที่ผู้ถูกกล่าวหาในฐานะผู้รับมอบฉันทะของนายประกัน ได้รับทราบ
หมายนัดฟังคำพิพากษาแล้ว แต่ไม่ได้แจ้งให้นายประกันและจำเลยทราบ จนเป็น
เหตุให้ศาลออกหมายจับจำเลยและสั่งปรับนายประกัน เป็นการประพฤติผิดมรรยาท
ทนายความ ข้อ 12(2)

คำสั่งสภานายกพิเศษ แห่งสภานายความที่ 28/2534

สภานายกพิเศษได้พิจารณาแล้วมีคำสั่ง ในประเด็นที่ 1 ว่าการที่ผู้กล่าวหา ได้ว่าจ้างผู้ถูกกล่าวหาเป็นทนายความ และได้มอบเช็คให้ผู้ถูกกล่าวหาไปเรียบร้อย แล้ว ถึงแม้ว่าเช็คดังกล่าวจะเป็นของบุตรเขยของผู้กล่าวหาก็ถือว่า ผู้กล่าวหาเป็น บุคคลผู้ได้รับความเสียหาย ในคดีมรยาททนายความ

ประเด็นที่ 2 ผู้ถูกกล่าวหาที่ 2 ได้รับเงินค่าธรรมเนียมจากศาลเมื่อ วันที่ 9 กันยายน 2530 แต่ผู้กล่าวหาทราบเรื่องการรับเงินคืนจากศาลเมื่อเดือน สิงหาคม 2531 จึงได้มายื่นคำกล่าวหาเมื่อวันที่ 28 กันยายน 2531 จึงเป็นการ ใช้สิทธิกล่าวหาภายในกำหนดระยะเวลาหนึ่งปีนับแต่วันที่ผู้กล่าวหารู้เรื่องการประพฤติ ผิดมรยาททนายความตาม มาตรา 64 แห่งพระราชบัญญัติทนายความ พ.ศ. 2528

ประเด็นที่ 3 คณะกรรมการมรยาททนายความและกรรมการสภานาย ความมีอำนาจลงโทษผู้ถูกกล่าวหาที่ 1 เกินค่าขอได้ เนื่องจากคดีมรยาททนายความ เป็น คดีปกครอง อันเกี่ยวกับการอยู่ร่วมกันอย่างปกติสุขของส่วนรวม

ประเด็นที่ 4 การที่ผู้ถูกกล่าวหาที่ 1 เป็นผู้วางแผนให้ฟ้องคดีเพื่อหลบหลีก การที่ทรัพย์ของลูกหนี้ตามคำพิพากษาซึ่งเป็นญาติของลูกความของตนจะถูกบังคับคดี เป็น การประพฤติผิดมรยาททนายความตามข้อ 8, ข้อ 18 และการที่ผู้ถูกกล่าวหาที่ 1 ได้รับเงินค่าธรรมเนียมที่ศาลสั่งคืนแล้วไม่นำไปมอบให้ผู้กล่าวหา เป็นการประพฤติผิด มรยาททนายความ ข้อ 15 จึงมีคำสั่งห้ามทำการเป็นทนายความมีกำหนด 3 ปี

ประวัติผู้เขียน

นายก่อศักดิ์ เจนสมุทรสินธุ์ เกิดเมื่อวันที่ 15 พฤศจิกายน พ.ศ.
2504 ที่จังหวัดกรุงเทพมหานคร สำเร็จการศึกษา นิติศาสตร์บัณฑิต จากคณะนิติ
ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ปีการศึกษา 2526 เนติบัณฑิตไทย
จากสำนักศึกษาอบรมกฎหมายแห่งเนติบัณฑิตยสภา ปีการศึกษา 2527 และรัฐ
ศาสตร์บัณฑิต จากคณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ปีการศึกษา 2529
ปัจจุบันประกอบอาชีพทนายความ